

सकुशल उद्धारले दिएको खुसी

मुकुन्द लामिछाने/मध्यान्ह
काठमाडौं, २० भदौ

शनिवार अपर त्रिशूली १ जलविद्युत आयोजनाको सुरुङबाट एक चिनियाँ नागरिकको जीवितै उद्धार भयो। शनिवार नै बाढीले क्षति पुऱ्याएको नुवाकोटको विदुर १० बेलावतीस्थित घरबाट आनन्द श्रेष्ठकी श्रीमती चण्डिका श्रेष्ठको पनि जीवितै उद्धार भयो। बेलावतीस्थित क्षतिग्रस्त घरको संरचनाभित्र फसेकी श्रेष्ठलाई सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका इन्स्पेक्टर सुमन विकको कमान्डमा खटिएको टोलीले उद्धार गरेको हो।

दुवै जना बाढी आएको ११औं दिन उद्धार भएका हुन्। यसअघि बाढी आएको १०औं दिन अर्थात् शुक्रवार त्रिशूली-३ 'ए' जलविद्युत आयोजनाको सुरुङबाट दुई जनाको जीवितै उद्धार भएको थियो। सुरुङमा फसेका सञ्जय साह र कविर् महर्जनलाई सुरक्षाकर्मीले उद्धार गरेका थिए। रसुवाको भोटेकोशीमा भदौ १० गते >>> पृष्ठ २ मा

उतरतर्फ वैकल्पिक नाका खोज्दै सरकार

२०७२ सम्म तातोपानी मुख्य नाका थियो। विनाशकारी भूकम्पपछि बाढी र पहिरोको जोखिम बढेसँगै रसुवागढी मुख्य नाकाको रूपमा विकसित भयो। भदौ १० मा ध्वस्त भएपछि कोरला वैकल्पिक रूपमा प्रयोग भएको छ। तर यसमा पनि हिमपातको समस्या छ।

दिवाकर अधिकारी/मध्यान्ह
काठमाडौं, २० भदौ

भदौ १० गते भोटेकोशीमा आएको विनाशकारी बाढीले रसुवागढी नाकाको नेपाली र चिनियाँ दुवैतर्फका पूर्वाधारमा ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ। नेपालतर्फ भन्सार, मितेरी पुल, टिमुरे बजारलगायत संरचनामा क्षति पुगेको छ, भने चीनतर्फ पनि केरुङतर्फको सम्पर्क पूर्वाधार प्रभावित छ। रसुवागढी केरुङ नाका ध्वस्त भयो। यससँगै चीनसँगको व्यापारिक आवागमन ठप्प छ। नेपालको चीनसँगको मुख्य व्यापारिक नाका नै बन्द भएपछि सरकारले

तत्कालका लागि वैकल्पिक मार्ग प्रयोग गर्ने र दीर्घकालीन रूपमा भरपर्दो विकल्प खोज्ने तयारी थालेको छ।

रसुवागढी बन्द भएपछि तत्कालको विकल्पका रूपमा मुस्ताङको कोरला नाकालाई प्रयोग गर्न थालिएको छ। तर, कोरला उच्च हिमाली क्षेत्रमा पर्ने भएकाले वर्षभरि निर्बाध सञ्चालन गर्न सकिने नाकाका रूपमा यसलाई तत्कालै रसुवागढीको विकल्प मान्न कठिन छ। सडक तथा भन्सार पूर्वाधारको क्षमता पनि रसुवागढीमा हुँदै आएको व्यापारिक चाप धान्ने स्तरमा पुगिसकेको छैन।

बाढीले
ध्वस्त
पहिरोको
जोखिम
वैकल्पिक, तर
हिमपातको समस्या
कमजोर
भौगोलिक अवस्था

रसुवागढी

तातोपानी

कोरला

हिल्सा र
किमाथांका

ओलाङचुङगोला

रसुवागढी बन्द भएपछि चीनसँगको व्यापार र पर्यटक आवागमनमा परेको असरलाई कम गर्न वैकल्पिक सीमा नाकाको प्रयोगबारे चीनसँग निरन्तर संवाद भइरहेको छ।

शिशिर खनाल
परराष्ट्रमन्त्री

धान्दै

मुख्य व्यापार

त्यसमाथि चीनले तातोपानी नाकाबाट हुने आयातनिर्यातसमेत अस्थायी रूपमा रोकेपछि नेपालको उत्तरी व्यापारिक आपूर्ति प्रणालीमा थप दबाव परेको छ। यही अवस्थाबीच सरकारले चीनसँग वैकल्पिक व्यापारिक मार्ग सञ्चालनका लागि कूटनीतिक पहल अघि बढाएको छ।

परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनालले भदौ १६ गते एक टेलिभिजनमा अन्तर्वार्ता दिँदै रसुवागढीमा रोकिएका चिनियाँ मालवाहक कन्टेनरलाई वैकल्पिक नाकाबाट ल्याउने विषयमा चीनसँग छलफल भइरहेको बताएका >>> पृष्ठ २ मा

विपद्मा देश, आफ्नै चिन्तामा कांग्रेस ल्याए महाधिवेशनका दुई कार्यतालिका

संस्थापन पक्ष

- जनसम्पर्क समितिका अधिवेशन भदौ मसान्त
- गाउँ-नगर वडा अधिवेशन भदौ २४ गते
- पालिका अधिवेशन २७ गते
- प्रदेशसभा क्षेत्र अधिवेशन भदौ ३१ गते
- प्रतिनिधिसभा क्षेत्रीय अधिवेशन असोज ३ गते
- जिल्ला अधिवेशन असोज ७ गते
- प्रदेश अधिवेशन असोज ११ गते
- महाधिवेशन असोज १६-१९ गते

देउवा पक्ष

- वडा अधिवेशन असोज १५ गते
- पालिका अधिवेशन असोज २० गते
- प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र एवं प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र असोज २३ गते
- जिल्ला अधिवेशन कात्तिक १५ गते
- प्रदेश अधिवेशन मंसिर ४ गते
- महाधिवेशन मंसिर २१-२३ गते

राष्ट्रिय विपद्को घडीमा सरकार र कांग्रेससहित सबै राजनीतिक दलहरू विपद्पछिको खोज, उद्धार र राहतमा व्यस्त रहँदा नेपाली कांग्रेस देउवा समूहका नेताहरू पार्टीको छुट्टै महाधिवेशन घोषणा गरेर कार्यकर्ता खोज्दै छन्।

जीवन शर्मा/मध्यान्ह
काठमाडौं, २० भदौ

भदौ १० गते आइको भोटेकोशी बाढीसँगै राष्ट्रिय राजनीतिका मुख्य दलहरू विपद् सामनाको तयारीमा कसरी जुट्ने भन्ने छलफलमा केन्द्रित भए। राज्यका निकायहरू आफ्नो स्रोत साधन परिचालन गरेर खोज, उद्धार र राहतमा लागेका छन्। सत्तारूढ दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सभापति रवि लामिछानेले बोलाएको सर्वदलीय बैठकमा सबैजसो राजनीतिक दलहरू सहभागी भए। विपद्मा सरकारसँगै रहेको सन्देश दिए।

प्रतिनिधि सभाको दोस्रो ठूलो दल नेपाली कांग्रेस पनि सोही अभियानमै छ। तर, कांग्रेसकै एउटा समूह भने बाहिर बसेर कार्यकर्ताको साथ खोजिरहेको छ।

पार्टीको विशेष महाधिवेशनले नीति र नेतृत्व परिवर्तन गरेसँगै शेर बहादुर देउवा समूह निर्वाचन आयोग र अदालतमा गएका थियो। दुवै निकायले विशेष महाधिवेशनलाई नै आधिकारिकता दिएपछि देउवा पक्षका नेताहरूले पनि विशेष महाधिवेशनबाट आएका सभापति गगन थापाको नेतृत्व स्वीकार गरे। सो समूहका अधिकांश नेताहरूले प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचनमा थापाकै हस्ताक्षरको टिकट लिइ चुनाव लडे। रास्वपाको पक्षमा स्वस्फूर्त बनेको चुनावी माहोलले कांग्रेसका सभापति थापासहित अधिकांश पुराना नेताहरू पराजित भए। चुनावी परिणामपछि समेत केही समय मत्वर भएको देउवा समूहले >>> पृष्ठ २ मा

कांग्रेसको वैधानिकता मसिरमा सकिने भएकाले असोजमा महाधिवेशनको तयारी भएको हो। विधि/विधान भित्र रहेर पार्टी सञ्चालन गर्न र सबैलाई समेटेर महाधिवेशनमा जान विभिन्न कोणबाट छलफल भइरहेको छ।

प्रदीप पौडेल
महामन्त्री
नेपाली कांग्रेस

गगनजीहरूले घोषणा गरेको महाधिवेशन कार्यतालिका रोकेर सहमतिमा बीचको बाटो खोजौं भनेका थियौं। उहाँहरूले सहमति गर्न नचाहेपछि छुट्टै महाधिवेशनको प्रक्रिया अघि बढाएका हौं।

एनपी साउद
नेता
संस्थापन इतर

बाढीले आफन्त लग्यो अ'सामाजिक' टिप्पणीले चरित्र

भोटेकोशीको बाढीले घर, सम्पत्ति र आफन्त गुमाएका नागरिकले राज्यलाई भनिरहेका छन्, 'आफन्त खोजिदिनुस्।' यो स्वाभाविक नागरिक अधिकार हो। तर यही कुरा सामाजिक सञ्जालमार्फत भन्दा सरकारविरোধीका रूपमा व्याख्या गर्दै पीडितकै चरित्र र जीवनमाथि आपत्तिजनक टिप्पणी भइरहेका छन्।

श्रीमानको खोजी गरिदिन सरकारलाई बिलौना गरिरहनुभएको दिदीको भिडियो हेर्। तर मलाई त्यो भिडियोमा आएको कमेन्टले नरागो लाग्यो।

रञ्जु दर्शना
सांसद, रास्वपा

व्यक्ति फेरि पनि संस्कार फेरिएको छैन, श्रीमान् खोजिदिनुस् भनेर रोइरहेकी महिलालाई गाली गरेर कुनै सरकार बलियो हुँदैन।

ज्ञानेन्द्र शाही
सांसद, रास्वपा

भावना पाठक/मध्यान्ह
काठमाडौं, २० भदौ

विपद्को समयमा नागरिकले राज्यसँग गर्ने पहिलो अपेक्षा हो- सुरक्षा, उद्धार र आफ्नाआफन्तको खोजी। तर भोटेकोशी नदिमा आएको

पीडाका रहेकालाई हियाउनेमाथि सरकार निर्मम हन्छु : प्रधानमन्त्री
सर्वेदनशील घडीमा पीडाका रहेका मानिसहरूमाथि अनावश्यक टिप्पणी गर्ने, हियाउने र थप पीडा दिन खोजेहरू अपराधी हुन्। ती अपराधीहरूप्रति सरकार निर्मम हुनेछ।

बालेन, प्रधानमन्त्री

बाढीले आफ्ना परिवार बेपत्ता भएपछि खोजी गरिदिन सरकारसँग गरेको आग्रहलाई सामाजिक सञ्जालमा मजाकको विषय बनाइयो। विशेषगरी महिलाका भिडियोहरूमा >>> पृष्ठ २ मा

प्रधानमन्त्री बालेन शाहले बाढीपहिरोका कारण पीडामा परेका मानिसहरूलाई सामाजिक सञ्जालबाट अनावश्यक टिप्पणी गर्नेलाई कारवाहीमा ल्याउने बताएका छन्। >>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विद्योष

अकल्पनीय बाढीले वैदेशिक रोजगारी तथा मानव बेचबिखनको जोखिमको चिन्ता

मध्यान्ह संवाददाता
काठमाडौं, २० भदौ

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका अधिकारका पक्षमा पैरवी गर्दै आएका सरोकारवालाहरूले रसुवाको भोटेकोशीमा आएको अकल्पनीय बाढीले वैदेशिक रोजगारी तथा मानव बेचबिखनको जोखिम बढाएको बताएका छन्।

वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका महिला श्रमिकहरूको संस्था पौरखी नेपालको शनिवार राजधानीमा आयोजित नवौं अधिवेशन तथा कारवाहीमा ल्याउने बताएका शुभकामना मन्तव्य राख्दै वैदेशिक

रोजगार क्षेत्रका सरोकारवालाहरूले मानव बेचबिखनको जोखिम बढेकाले चनाखो हुनुपर्नेमा जोड दिए।

सार्क ट्रेड युनियन महासंघका अध्यक्ष लक्ष्मण वस्नेतले हालैको प्राकृतिक विपत्तिले वैदेशिक रोजगारीको प्रवृत्तिसँगै जोखिम पनि बढ्ने भन्दै सरकार र सरोकारवालाहरूले स्पष्ट दृष्टिकोण लिएर काम गर्नुपर्ने बताए। उनले विगतमा भूकम्प आउँदा आश्रय तथा अभिभावक गुमाएका बालबालिका तथा किशोरीलाई मानव तस्करीहरूले विभिन्न बहाना

बनाएर सीमापार पुऱ्याएकाले यस सक्ने खतरा औल्याए। सुरक्षित पटक पनि सोही प्रवृत्ति दोहोरिन आप्रवासनका >>> पृष्ठ २ मा

Ditya
International Pvt. Ltd.

WE ARE HIRING!
vacancy announcement

OPERATION INCHARGE (1 M/F)
REQUIREMENT :- MINIMUM 5 YEARS OF EXPERIENCE IN MANPOWER

DOCUMENTATION INCHARGE (1 M/F)
REQUIREMENT :- MINIMUM 5 YEARS OF EXPERIENCE IN MANPOWER

DOCUMENTATION OFFICER (2 M/F)
REQUIREMENT :- MINIMUM 2 YEARS OF EXPERIENCE IN MANPOWER

COUNSELOR (10 M/F)
REQUIREMENT :- MINIMUM 2 YEARS OF EXPERIENCE IN MANPOWER

RECEPTIONIST (2 M/F)
REQUIREMENT :- MINIMUM 2 YEARS OF EXPERIENCE IN MANPOWER

RUNNER (2 M/F)
REQUIREMENT :- 1 MUST HAVE DRIVING LICENSE

SEND CV AT : hr@dityainternational.com

Sinamangal-9, Manpower Bazar, Kathmandu

01-5912818, 9813696946

बाढीपीडित ज्येष्ठ नागरिकलाई छिट्टै सुरक्षित बसोबासको व्यवस्था गर्छौँ : प्रधानमन्त्री

काठमाडौँ / मस–प्रधानमन्त्री वोलन शाहले भोटेकोशी बाढीबाट प्रभावित ज्येष्ठ नागरिकको अस्थायी बसाइलाई सकेसम्म छोटो बनाएर छिट्टै सुरक्षित बसोबासको व्यवस्था मिलाउने बताएका छन् ।

नुवाकोटको विदुर-१० बेत्रावतीमा शनिवार सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल र नेपाल प्रहरीको संयुक्त उद्धार टोलीले ६४ वर्षीया चन्द्रिका श्रेष्ठलाई जीवितै उद्धार गरेको घटनाले सिंगो देशलाई आशा दिएको प्रधानमन्त्री शाहले बताएका छन् । उक्त घटनाले खोज तथा उद्धारमा सरकार अबै डटेर लागिरहेको सन्देश दिएको उनले बताए ।

यसअघि पनि चन्द्रिका श्रेष्ठको उमेर समूह तथा त्यसभन्दा माथिका धेरै ज्येष्ठ नागरिकलाई बाढी प्रभावित क्षेत्रबाट उद्धार गरिएको उनले बताए । बाढीका बेला कतिपय ज्येष्ठ नागरिकले आफ्नो ज्यानको समेत परवाह नगरी काँपरहेका हातले नातिनातिनालाई च्यापेर डाँडातिर भाग्दै ज्यान जोगाएको उनले उल्लेख गरे । लौरो नटेकी दुई पाइला सन नसक्ने गोडामा समेत

सन्तान बचाउने असाधारण साहस आएको उनले बताए ।

बाढी आउनुअघिसम्म ज्येष्ठ नागरिकहरू आफ्नै घरआँगनमा बसेर नदी किनारको खेतवारीमा छोराछोरीले काम गरिरहेको हेर्ने, नातिनातिनालाई विद्यालय गएको हेर्ने तथा चौतारीमा बसेर छिमेकीसँग दुख-सुख र अनुभव साट्ने गरेको स्मरण गर्दै अहिले न घरआँगन रहेको छ, न चौतारीमा बसेर दुख-सुख साट्ने अवस्था रहेको उनले बताए । भोटेकोशीको विनाशकारी बाढीले

एकैछिन्तामा धेरैको घर, खेतवारी, पशुपक्षी र जायजैथा बगाएको उनले बताए । कतिपय ज्येष्ठ नागरिकले आफ्नै आँखाअगाडि छोराछोरी र नातिनातिना गुमाउनुपरेको तथा कतिपयले जीवनसाथी गुमाएर पूर्णतः एक्लो हुनुपरेको उनले बताए ।

सरकारले व्यवस्था गरेका अस्थायी शिाविर तथा होल्डिङ सेन्टरमा राहत, स्वास्थ्य सेवा र जीवनयापनका आवश्यक सुविधा उपलब्ध गराइएको उनले बताए । नुवाकोटको देवीघाट ज्येष्ठ नागरिक संरक्षण

छलफल चलिराखेको छ ।

रसुवागढीमा विपद् आउँदा नेपालको चीनसँगको व्यापारिक आपूर्ति प्रणाली नै प्रभावित हुने अवस्था देखिएपछि उत्तरी नाकाको विविधीकरण आवश्यक देखिएको हो । कोरला, तातोपानीलगायत नालाकाले पूर्वाधार, सडक, भत्सार तथा सुरक्षा व्यवस्थासहित व्यवस्थित रूपमा सञ्चालनमा ल्याउन सके भविष्यमा एउटै नाका बन्द हुँदा सम्पूर्ण व्यापार ठप्प हुने जोखिम घटाउन सकिन्छ ।

तर, त्यसका लागि चीनको सहमति र सहकार्य अनिवार्य छ । सीमा नाका सञ्चालन, व्यापारिक मार्ग परिवर्तन तथा चिनियाँ भूभागमा रोकिएका कन्टेनरको रुट परिवर्तनजस्ता विषय दुई देशबीचको सम्न्वयबाट मात्रै सम्भव हुन्छ ।

तिपद्दमा...

अहिले फेरी जुम्राएको छ । उपचारका क्रममा सिंगापूर रहेका पूर्वसभापति शेरबहादुर देउवा स्वदेश फर्किएपछि सो समूहले समानान्तर गतिविधिलाई थप शसक्त बनाएको छ । देश बाढीको पिडामा भएकोबेला देउवापक्ष आफ्नो पिडाभित्र रूमन्लीएर आफ्नो समुहका नेता कार्यकर्तालाई एकढिक्का बनाउने अभियानमा जुटेको हो ।

यसले कांग्रेसभित्र आन्तरिक कलह थप चुलाई गएको छ । पार्टीको संस्थापन पक्षले आगामी असोजको तेस्रो हप्ताका लागि १५ औँ महाधिवेशनको कार्यतालिका ल्याएर आवश्यक तयारीमा जुटेको छ । असोज १६ देखि १९ गतेसम्म महाधिवेशन गर्ने कार्यतालिका ल्याएको संस्थापन पक्षले पार्टीका सबै नेताहरूलाई एकतावद्ध बनाएर महाधिवेशनमा लैजाने दावी गर्दै आएको छ । पार्टीका महामन्त्री प्रदीप पौडेलले समयमै महाधिवेशन हुने र १५औँ महाधिवेशनमा सबै नेताहरू समेटेर लाने पार्टी नेतृत्वको निरन्तर प्रयास भइरहेको बताए । उनले भने, ‘कांग्रेसको वैधानिकता मसिर भइसकेर, त्यसअनुसार हामीले असोजमा महाधिवेशनको मिति घोषणा गरेर तयारीमा लागेका छौ । अहिलेको नेतृत्वले सबै नेताहरू समेटेर महाधिवेशनमा जान विभिन्न कलावाट छलफल जारी राखेको छ ।’ तर विधि र विधान भित्र रहेर पार्टी सञ्चालन गर्नुपर्ने वायित्व रहेकाले सबै साधिहरूले पार्टीको विधिविधानको मर्मलाई बुझ्नुपर्ने उनको भनाई छ ।

कार्यतालिका अनुसार नेपाली जनसम्पर्क समितिका अधिवेशन भदौ मसान्तभित्र, गाउँ-नगर अधिवेशन भदौ २७ गते पालिका अधिवेशन, भदौ ३१ गते प्रदेशसभा क्षेत्रीय अधिवेशनको मिति तोकिएको छ । यस्तै असोज ३ गते प्रतिनिधिसभा क्षेत्रीय अधिवेशन र एक मात्र निर्वाचन क्षेत्र रहेका जिल्लाको जिल्ला अधिवेशन तय गरिएको छ । यस्तै, असोज ७ गते जिल्ला अधिवेशन, असोज १९ गते प्रदेश अधिवेशन र असोज १६, १७, १८ र १९ गते केन्द्रीय महाधिवेशनको कार्यतालिका तोकेको छ ।

भदौ १० मा भोटेकोशीमा गएको विनासकारी बाढीको

प्रभावले वडा, पालिका र जिल्लाको अधिवेशन तालिका प्रभावित हुनसक्ने कांग्रेसका नेताहरूले बताएका छन् । तर पार्टीको महाधिवेश तोकिएकै समयमा हुनेमा उनिहरू दुक्क छन् । केन्द्रीय निर्वाचन समितिका सदस्य सचिव राजु कटवालले सबै तहको अधिवेशन र महाधिवेशनका लागि तयारी पूरा भइसकेको बताए । ‘पार्टीले थप निर्णयन नगरी अधिवेशनका लागि अघि बढ्न भन्ने बित्तिकै अधिवेशन हुन्छ, हामी पूर्णरूपमा तयारी भइसकेका छौ ।’ ‘दे उ वा स म हु ह ले’ आफ्नो शक्ति बढाउन सबै तहका नेता कार्यकर्तालाई परिचालन गर्ने खोजेपनि पार्टीको मूल ऋण्डामुनी रहने भन्दै अधिकांशले सदस्यता अध्यावधिक र नवीकरण गरिसकेका छन् । देउवा समुहले सदस्यता अध्यावधिक नगर्ने भएको थियो । सो समुहका नेताहरू र केही कार्यकर्ताबाहेक करिव ७ लाख सदस्यले आफ्नो क्रियाशील सदस्यता नवीकरण र अध्यावधिक गरेको कांग्रेसले जनाएको छ । विशेष महाधिवेशनका सन्दर्भमा अदालतको निर्णय चित्त नबुझेको भन्दै देउवा समुहले पुनःपरीक्षणका लागि सर्वोच्च अदालतबाट निस्सा ल्याएको छ ।

सोही निस्सालाई देखाएर संस्थापन पक्षले तय गरेको महाधिवेशनका कार्यक्रम रोकन माग गर्दै नेताहरू अदालत गएका थिए । सर्वोच्चले महाधिवेशनका कार्यक्रम रोकन स्टेअर्ड नदिएपछि विलख बन्धनमा परेका छन् । यसलाई राजनीतिक मुद्दाकारूपमा लिएर देउवा पक्षले छुट्टै महाधिवेशनको तालिका ल्याएको दावी गरेको छ । बुधवार सम्पर्क कार्यालय चुनदेवीमा बसेको इतर पक्षको बैठकले १५औँ केन्द्रीय महाधिवेशन आगामी मंसिरमा गर्ने गरी कार्यतालिका प्रस्ताव गरेको हो ।

पूर्व महामन्त्री डा. शशांक कोइरालाको संयोजकत्वमा रहेको १५औँ केन्द्रीय महाधिवेशन तयारी समितिको दोस्रो बैठकले विभिन्न तहका अधिवेशनसहित केन्द्रीय महाधिवेशनको मिति तोकेको नेता एनपी साउदले बताए । कार्यतालिका अनुसार मंसिर २१, २२ र २३ गते काठमाडौँमा गर्ने प्रस्ताव गरिएको छ । वडा अधिवेशन, असोज १५ गते, पालिका अधिवेशन, असोज २० गते, प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र एवं प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र अधिवेशन, असोज २३ गते गर्ने गर्ने कार्यतालिका ल्याएको छ । त्यस्तै जिल्ला अधिवेशन कात्तिक १५ गते, प्रदेश अधिवेशन, मंसिर ४ गते गर्ने इतर समुहलेको तयारी छ ।

चु न दे वी । वैं ठ क ले’ महाधिवेशन तयारी समितिका संयोजक डा.शशांक कोइरालालाई संयोजकत्व गर्नका लागि केन्द्रीय निर्वाचन समिति, क्रियाशील सदस्य छान्विन तथा व्यवस्थापन समिति, विधान संशोधन समिति, अनुशासन समितिहरू आवश्यक परामर्श गरी गठन गर्ने जिम्मेवारी समेत प्रदान गरेको नेता साउदले बताए ।

नेपाल विद्यार्थी संघ, नेपाल तरुण दल, नेपाल दलित संघ, आदिवासी जनजाति महासंघ, नेपाल सांस्कृतिक महासङ्घ लगायत भ्रातृ

छैनन्, श्रीमान् पनि भेटिएका छैनन्, मेरो घर पनि छैन, मलाई मेरो श्रीमानको सास लास जे भए पनि चाहियो भनेकी छन् ।

सामाजिक सञ्जालमा आएका केही प्रतिक्रियाहरू भने निकै आपत्तिजनक र असंवेदनशील देखिन्छन् । पीडित महिलाको प्राण हमा प त्तिक्रिया छिँदै प्रयोगकर्ताहरूले लेखेका छन्, ‘तेरो वा केपीले के गरेको हो र यो सरकारलाई दोष’, ‘बुढो सरकारले बेपत्ता बनाएको हैन होला दिदी, विपद्ले कता लग्यो लग्यो खोजतलास गर्नेले गरिरहेका छन्.’, ‘त कुकुनी मरेको मान्छेलाई कहाँबाट निकालिदिने होला, कति मुर्ख कुरा गरेको सरकारले मारिँएको जस्तो ...।’ ‘तेरो बुढा मात्र छ दुनियाँमा’^१ भनेर गरेको अश्लील टिप्पणीले पीडितलाई मानसिक रूपमा भन्नु पिडा दिने भन्दै यस्ता शब्द प्रयोग नगर्न एकथरीले आग्रह गरिरहेका छन् ।

बाढी आएको तीनसम्म पनि आफ्नो आफ्नो श्रीमानको उद्धार नभएको भन्दै अर्की एक महिलाले सरकारको ढिलासुस्तीप्रति औँला उठाएको थिइन् । आफ्नो श्रीमान् जलविद्युत आयोजनामा काम गर्ने र बाढीको कारण टनेलमा थुनिएको हुन सक्ने उनको आशंका थियो ।

उनले सरकारले छिटो खोजीकार्य सुरु गरे आफ्नो श्रीमान् बचाउन सकिने भन्दै उनले गरेको आग्रहलाई धेरैले सरकारको नै विरोध गरेको ठाने । उनको भिडियोमा आएको प्रतिक्रिया पनि त्यस्तै अश्लील र पचाउन नसकिने किसिमका छन ।

‘तँ त मान्छे पनि कालो, मन पनि कालो रहेछ’, ‘आफू खोज्न जा न’, ‘तेरोमात्र लोन्ने बाढीमा परेको छ ?’, ‘सरकारले बाढी ल्याएको हो र ?’ जस्ता कमेन्टले हाम्रो मानवताप्रतिको खोचाइ कति तल्लो स्तरको रहेछ भन्ने देखाउँछ । रसुवा नाकावाट बेपत्ता भएका आफ्ना चालक श्रीमानको खोजीका लागि अर्की महिलाले गरेको पुकारलाई पनि सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताहरूले त्यसैगरी नै गाली गरेका छन् । ‘लोन्ने हराएको मान्छेले ओठमा लिपिनिष्टक लगाएर आइछ’, ‘लोन्ने हराएको खुसी होकी, दुख हो, मुखमा मेकअप त टर्नेछ’, जस्ता कमेन्ट गरेका छन् ।

मेरो श्रीमान् पनि भेटिएका

छैनन्, मैले राहत पनि केही पाएको छैन भन्दै स्तै गरेको अर्की एक महिलाको भिडियोमा आएको कमेन्ट पनि हेरिनसक्ने जस्तै छ । ‘ अस्ति रत्नपार्कमा १०० -१०० भन्दै थि आज यता भुक्त आइपुगिछ’, ‘गुहा खाएर बोल्सि, लुट्ने दिन सकियो भनेर’ यीभन्दा पनि सुन्न र पढ्न नसकिने कमेन्ट उनको भिडियोमा आएको छ ।

केही समयअघि सरकारको नेतृत्व गरिरहेको दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सांसद खगेन्द्र सुनारले सिन्धुलीमा पुगेर सिडियो र प्रहरी अधिकृतलाई घिसाउँ धम्की दिए । हिरासतमा मृत्यु भएका कृष्ण विकको न्यायका लागि सिन्धुली पुगेका उनले दिएको यो अभिव्यक्तिलाई धेरैले विरोध गरे । तर सभापति रवि लामाछलेने सुनारको वचाउ गर्दै पीडाको स्वर मधुरो हुँदैन भन्ने जवाफ दिएका थिए । पीडा पोरेको बेला निस्कने आवाजमा पनि पीडा र आक्रोश हुने उनको अभिव्यक्ति थियो ।

तर उनकै दलको सरकारमाथि जनताले गरेको प्रश्नमा भने सरकार समर्थक सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताले बेस्सरी गाली गरिरहेका छन । सरकारलाई प्रश्न गरेकै आधारमा उनीहरूलाई पुरानो दलसँग जोडेर हेर्ने र भोलेको संज्ञा दिने क्रम बढेको छ । प्रश्न गर्नु भनेको सरकार विरोध गर्नु नभएको सरोकारवालाहरू बताउँछन् ।

बाढीपीडितले यतिबेला सर्वस्व गुमाएका छन् । यस्तो अवस्थामा उनीहरूको स्वर चर्को हुनु र प्रश्न कदाहुन स्वाभाविक रहेको रास्वपाकी सांसद रन्जु दर्शना बताउँछिन् ।

‘काखमा बच्चा च्यापेर आफ्नो श्रीमानको खोजी गरिदिन सरकारलाई बिलौना गरिरहनुभएको दिदीको भिडियो हेरेँ’ उनी भनिन्छ, ‘तर मलाई त्यो भिडियोमा आएको कमेन्टले नराम्रो लाग्यो, ति दिदीको जीवनमा प्रलय गएको छ, भोलिको अनिश्चितताले मन काँफेको छ । यस्तो बेला सरकारलाई गरेको प्रश्नलाई स्वाभाविक लिनुपर्छ ।’ पीडितको पीडालाई खिसिद्यूरी गर्ने अधिकार कसैलाई नभएको उनको

भनाइ थियो ।

‘उहाँले सरकारलाई गाली पनि गरिरहनुभएको छ, मलाई पनि राम्रो लागेन तर त्यो गालीभन्दा माथि आफ्नो मान्छे फर्केर आउनुहुन्छ भन्ने आशा छ । जीवनमा अकल्पनीय र अन्याय केही भयो भने भगवानसककंग त हामी रिसाउँछौँ, भोक्रिन्छौँ । यसरी कसैको पिडांमाथि अशोभनीय टिप्पणी गर्नुहुँदैन’, उनले भनिन् ।

सामाजिक सञ्जालममा आएका महिलालक्षित तल्लो स्तरका प्रतिक्रियाहरूलाई महिला अधिकारकर्मी^२, अभिनेत्री, अभियन्तालगायत सामाजिक मुद्दामा चासो राख्ने धेरै जनाले आवाज उठाएका छन् । महिलाहरूको भिडियोमा आएका प्रतिक्रियाहरूको स्क्रिनसट सेयर गर्दै धेरै जनाले राख्ने विरोध गरेका छन् । स्क्रिनसट सेयर गर्दै अभिनेत्री पूजा शर्माले ‘यस्तो समाज आउला भनेर सोचिएको पनि थिएन !’ भन्दै दुख व्यक्त गरेकी छन् । त्यस्तै अर्की अभिनेत्री सुरक्षा पन्तले ‘कुनै अर्को सेना बल आवश्यक छ भने यही अराजकतालाई अधिमान राख्ने मात्र अब, यो हद पार हो’ भनेर लेखेकी छन् ।

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका (राप्रपा) का सांसद ज्ञानेन्द्र शाहीले पनि महिलाको चरित्रमाथि गरिएको प्रश्नको विरोध गरेका छन् । पीडित महिलाले मेरो श्रीमान् खोजिदेउ भनेर राज्यसँग गुहार माग्दा सामाजिक सञ्जालबाट आक्रुण गर्नु गलत भएको उनको धारणा थियो ।

‘वचपा श्रीमान् बेपत्ता भएपछि एउटी महिलाले राज्यसँग ‘मेरो श्रीमान् खोजिदिनुस्’ भनेर गरेको आग्रहमाथि सामाजिक सञ्जालमा गरिएको अशोभनीय टिप्पणी व्यक्तमाथिको गाली होइन, यो हाम्रो सामाजिक चेतना र मानवीय संवेदनमाथिकै प्रश्न हो’ उनले भनेका छन् ।

‘हिजो केपी ओलीलाई ‘आई लभ यू केपी बा’ भन्दै दैतलकरण गर्ने भीड होस् वा आज पीडित महिलाले औसुमा समेत राजनीति खोज्ने जमात–चरित्र उस्तै देखिन्छ’ उनी भन्छन्, ‘व्यक्ति फोएर पनि संस्कार फेरिएको छैन, श्रीमान् खोजिदिनुस्’ भनेर रोइरहेकी महिलालाई गाली गरेर कुनै सरकार बलियो हुँदैन ।’

‘हिजोको रावणले सीताको हरण गर्‍यो, तर उनको चीर हरण गरेन । आजका दुर्योधन-दुःशासनका चेलाचपेटाहरू भने श्रीमान् गुमाएकी एक महिलाको पीडामाथिसमेत शब्दको चीरहरण गर्न उद्यत छन्’, उनले भने ।

नेत्री उषाकिरण तिम्लेसाले सुरुडमा श्रीमान् फसेपछि एउटी महिलाले व्यक्त गरेको पीडामाथि आएको प्रतिक्रिया निकै लज्जास्पद भएको टिप्पणी गरिन् । ‘जे हो, त्यही लेख्न र बोल्न पनि डर लाग्ने अवस्था बनेको छ’, उनले प्रश्न गर्निन् - हामी कस्तो समाजतर्फ जाँदैछौँ ?‘सावध जे देखिरहेका छौ, त्यसलाई त्यही रूपमा लेख्न र उद्दाका लागि गुहार माग्नु राम्रो समाजलाई चाहिने कुरा मौनता होइन, विवेकसहितको असहमति र मानवीय संवेदना हो’, उनले भनिन् । नेपालको संविधानअनुसार महिलाको चरित्रवहत्या गर्नु कानुनी अपराध हो । तर यहाँ महिलाको चरित्रका साथै राज्यबाट नागरिकले गर्ने अपेक्षाको विषय पनि जोडिएको छ । विपद्को समयमा आफन्त बेपत्ता भएपछि, राज्यसँग खोजी र उद्दाका लागि गुहार माग्नु नागरिकको स्वाभाविक अधिकार हो । पीडितले आफ्नो दुःख, आक्रोश र असन्तुष्टि व्यक्त गरेकै आधारमा उनीमाथि सामाजिक सञ्जालबाट चरित्रमाथि प्रहार गर्नु वा अपमानजनक टिप्पणी गर्नु उचित नहुने सरोकारवालाहरू बताउँछन् । विपचा सर्वस्व गुमाएका नागरिकका प्रश्नलाई राजनीतिक आग्रह-पूर्वाग्रहभन्दा माथि राखेर सुन्नु र पीडितको आवाजलाई सम्मानपूर्वक सम्बोधन गर्नु राज्य तथा समाज दुवैको दायित्व हो ।

पीडामा...
उनले सामाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्- ‘आफन्त हराएर अथाह पीडामा रहेका नागरिकहरूको आक्रोश स्वाभाविक हो ।’ उनका अनुसार सामाजिक सञ्जाल एकै क्षणमा आफ्नो

२१ भदौ २०८३ आइतबार
6 September 2026 Sunday

संसार गुमाएकाहरूको आक्रोश, आक्रोशभन्दा बढी पीडा व्यक्त गर्ने माध्यम हो ।

‘हामीले उहाँहरूको आक्रोशलाई संयमतापूर्वक सुन्नु पर्छ ।’ उनले सामाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्, ‘यस संवेदनशील घडीमा पीडामा रहेका मानिसहरूमाथि अनावश्यक टिप्पणी गर्ने, हियाउने र थप पीडा दिन खोज्नेहरू अपराधी हुन् । ती अपराधीहरूप्रति सरकार निर्मम हुनेछ ।’

अकल्पनीय...

लागि राष्ट्रिय सञ्जालका अध्यक्ष कृष्ण न्यौपानेले ऐन-कानुनमा सुधार नभएसम्म वैदेशिक रोजगारीमा सुधार ल्याउन नसकिने भन्दै प्राकृतिक विपत्तिले निम्त्याउने जोखिमयुक्त वैदेशिक रोजगारीका चुनौती सामना गर्न पनि गैरसरकारी क्षेत्रले भूमिका खेल्नुपर्ने बताए ।

संस्थापक अध्यक्ष मञ्जु गुरुङले श्रम आप्रवासनको सम्पूर्ण चक्रमा आप्रवासी श्रमिकहरूको कानुनी तथा व्यावहारिक अधिकार सुनिश्चित गर्ने ऐनकी नेपालले जिल्ला तथा समुदायस्तरमा उनीहरूलाई लक्षित गरी सुरक्षित आप्रवासन, सशक्तीकरण, क्षमता अभिवृद्धि, वैकल्पिक जीविकोपार्जन तथा पुनःएकीकरण, नीति वकालत तथा वैरव्रीलगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरू गरिरहेको बताइन् । उनले प्रविधिया अधिकार विकासले गलत सूचनाका कारण जोखिम बढाई आधुनिक दासत्वको अवस्था सिर्जना भएकाले वैदेशिक रोजगार क्षेत्र थप सचेत हुनुपर्नेमा जोड दिइन् ।

पौरखी नेपालले रिटर्नी श्रमिकका मुद्दय ६ क्षेत्रमा केन्द्रित रहन काम गर्ने बताएका छ । पौरखी नेपाल वैदेशिक रोजगारीमा गई स्वदेश फर्किएका महिला श्रमिकहरू संगठित भई श्रमिकहरूको अधिकार सुनिश्चित गर्ने उद्देश्यले सन् २००३ मा स्थापना भएको हो ।

संस्थाकी महासचिव सिन्धु अयाँलले वार्धाक प्रतिवेदन पेश गर्दै नैतिक भर्ना तथा रोजगारक्षताले लागत व्यहोर्ने सिद्धान्त र शून्य-शुल्क भर्ना प्रणालीका लागि वकालतलाई थप सुदृढ गर्ने, घरेलु तथा स्याहार कार्यलाई मर्यादित श्रमका रूपमा मान्यता दिलाउन पहल गर्दा सेवा प्रवाहमा स्थानीय सरकारको भूमिका सुदृढ गर्न स्थानीय सरकारसँगको संलग्नता र सहकार्यलाई थप गहिरो बनाउने बताएको छ । राष्ट्रिय, क्षेत्रीय तथा विश्वव्यापी स्तरमा ग्लोबल कम्प्याक्ट तथा समाधिद प्रक्रियामार्फत प्रमाणमा आधारित नीति वकालतलाई निरन्तरता दिने पनि संस्थाले जनाएको छ । साथै संस्थाले सरकारी निकाय, विकास साझेदार, आप्रवासी-नेतृत्वका संस्था तथा नागरिक समाजका सञ्जालहरूसँगको साझेदारी र सहकार्यलाई थप सुदृढ गर्ने पनि बताएको छ ।

कोषाध्यक्ष रन्जु गुरुङले गत आर्थिक वर्षको दऽ लाख २२ हजार बढीको आय-व्यय पेश गर्दै आर्थिक सोत जुटाउन संघर्षरत रहेको बताइन् । उनले २१ जिल्लामा काम गरिरहेको जानकारी दिइन् । कार्यक्रममा वरिष्ठ सञ्चारकर्मी कुमार यादुलाई उनको सञ्चारकर्म र आप्रवासन क्षेत्रमा गरेको योगदानको कदर गर्दै सम्मान गरिएको छ । सम्मानित व्यक्तित्व यात्रुले श्रमिकको अधिकारका विषयमा सञ्चार क्षेत्रले भूमिका खेल्नुपर्ने बताए ।

पौरखी नेपालकी अध्यक्ष सत्रकुमारी गुरुङको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा काठमाडौँ महानगरपालिका वडा नं. ४ का सदस्य नवीन मैनाली, काठमाडौँ महानगरपालिका सामाजिक विकास विभागकी भवानी कपालीलगायतले पौरखी नेपाललाई आफ्नो उद्देश्यमा थप प्रतिबद्ध रहेर काम गर्न सफलताको शुभकामना दिए ।

कृष्णभीरमा अस्थायी ट्रयाक जोडियो

यातायात सञ्चालनका लागि अभै समय लाग्ने

काठमाडौँ/मस- पृथ्वी राजमार्गअन्तर्गत मुग्लिङ-मलेखु सडकखण्डको कृष्णभीरमा पहिरोका कारण अवरुद्ध सडक खुलाउने प्रयास भइरहेको छ ।

सडक विभागका अनुसार शनिवारसम्म पहिरो प्रभावित क्षेत्रको भित्री भागबाट नयाँ ट्रयाक निर्माण गर्ने कार्यअन्तर्गत दुवैतर्फबाट खनिएको ट्रयाक जोडिएको छ ।

त्रिशूली नदीमा आएको बाढी तथा पहिरोका कारण सडक कटान भएर राजमार्ग अवरुद्ध भएपछि वैकल्पिक रूपमा भित्ता काटेर नयाँ ट्रयाक निर्माण गर्ने काम सुरु गरिएको थियो । पहिरो प्रभावित क्षेत्रको दुवैतर्फबाट एकैसाथ खन्ने कार्यलाई तीव्रता दिइएको थियो । हालसम्म दुवैतर्फ गरी कुल २५२ मिटर ट्रयाक खन्ने काम सम्पन्न भएपछि अस्थायी रूपमा दुवैतर्फको ट्रयाक जोडिएको सडक विभागले जनाएको छ ।

यद्यपि अहिले जोडिएको ट्रयाक प्रारम्भिक अवस्थामा मात्रै रहेको छ । उक्त ट्रयाकमा हाल एस्काभेटरलगायत निर्माण कार्यमा प्रयोग भइरहेका मेसिनहरू मात्र आवतजावत गर्न सक्ने अवस्था रहेको छ । सर्वसाधारणका सवारीसाधन सञ्चालन

गर्न मिल्ने गरी ट्रयाकलाई व्यवस्थित तथा सुरक्षित बनाउन अभै केही काम गर्नुपर्ने भएकाले पूर्ण रूपमा यातायात सञ्चालनमा आउन केही समय लाग्ने देखिएको छ ।

कृष्णभीरमा शुक्रवारदेखि भित्ता काटेर वैकल्पिक ट्रयाक खोल्ने काम सुरु गरिएको थियो । निर्माण व्यवसायीहरूले नेपाल जियोटेक सोसाइटीका प्राविधिक, सडक विभागका प्रतिनिधि तथा सम्बन्धित

विज्ञहरूको रोहवरमा सडक खन्ने काम अघि बढाएका हुन् । शुक्रवारदेखि नै निर्माण उपकरण तथा जनशक्ति परिचालन गरेर कामलाई तीव्रता दिइएको थियो ।

निर्माण व्यवसायी महासंघका उपाध्यक्ष शहदेव खड्काले शुक्रवार राति कृष्णभीरमा मुग्लिङतर्फ करिब १५० मिटर स्काभेटर गुड्न सक्ने गरी ट्रयाक खोल्नसकिएको जानकारी दिए । उनका अनुसार मलेखुतर्फ

पनि भन्डै १०० मिटर ट्रयाक खोलिएको थियो भने बाँकी करिब ५० मिटर ट्रयाक शनिवारबाट खोल्ने तयारी गरिएको थियो । उपाध्यक्ष खड्काले सडक खुलाउने काममा प्राविधिक, अपरेटर, इन्जिनियर तथा कर्मचारीहरू रातिदिन खटिरहेको बताए । उनका अनुसार रातिको समयमा समेत प्राविधिक, अपरेटर, इन्जिनियर र कर्मचारीहरू परिचालन गरिएको छ ।

गत भदौ १० गतेदेखि र त्यसपछि निरन्तर आएको त्रिशूली नदीको बाढीका कारण कृष्णभीर, परेवाभीरलगायत पृथ्वी राजमार्गका विभिन्न स्थानमा सडक कटान भएर बगाएको थियो । बाढी तथा पहिरोले सडक संरचनामा ठुलो क्षति पुऱ्याएपछि पृथ्वी राजमार्गाअन्तर्गतको उक्त खण्ड लामो समयदेखि अवरुद्ध छ । राजमार्ग अवरुद्ध हुँदा पश्चिमी क्षेत्रबाट काठमाडौँ प्रवेश गर्ने सवारीसाधन तथा यात्रुले ठूलो सास्ती खेपिरहेका छन् । सडक बन्द हुँदा दैनिक आवतजावतमा समस्या हुनुका साथै खाद्यान्न, निर्माण सामग्री तथा अन्य अत्यावश्यक वस्तु काठमाडौँलगायत विभिन्न क्षेत्रमा ढुवानी गर्नसमेत कठिनाइ भइरहेको छ ।

भोटेकोशी बाढी

एक हजार बढी शवको सुरक्षित व्यवस्थापन

काठमाडौँ/मस- भोटेकोशी बाढीपछि फेला परेका एक हजार ३४४ मध्ये एक हजार ३० शव सुरक्षित रूपमा माटोमुनि व्यवस्थापन गरिएको छ । फेला परेका शवको पहिचानका लागि डिएनए नमूना संकलनलगायत आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी हालसम्म २२२ महिला, ३५५ पुरुष र ४५३ संवेदनशील अवस्थामा पहिचान नखुलेका शव व्यवस्थापन गरिएको प्रहरीले जनाएको छ ।

शव पहिचानका लागि मृतकका एक हजार २६० र आफन्तका एक हजार १२ वटा डिएनए नमूना संकलन गरिएको केन्द्रीय प्रहरी प्रवक्ता अविनारायण काफ्लेले जानकारी दिए । उनका अनुसार डिएनएलगायत आवश्यक विवरण संकलनपश्चात् 'पहिचान नभएका तथा बेबारिसे शव व्यवस्थापन (पहिलो संशोधन) निर्देशिका, २०८३' बमोजिम ती शव जमिनमुनि सुरक्षित रूपमा व्यवस्थापन गरिएको हो ।

व्यवस्थापनका क्रममा प्रत्येक शवको सङ्केत/कोड नम्बर जमिनमुनि तथा माथि राखिएको छ । त्यस्तै शव व्यवस्थापन गरिएको स्थानको 'जिपिएस लोकेशन', फोटो अभिलेख, नक्सासहितको विस्तृत विवरण तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण अभिलेखीकरण

गरिएका छन् ।

जमिनमुनि व्यवस्थापन गरिएका प्रत्येक शवको फोटो, डिएनए नमूना, संकेत नम्बर, हुलिया, सनाखतसम्बन्धी विवरण, शव परीक्षण प्रतिवेदन, मुचुल्का, व्यवस्थापन मिति तथा स्थानको विवरण सुरक्षित राखिएको छ । भविष्यमा कुनै परिवार/आफन्तले आफ्नो सदस्यका रूपमा दावी गरेमा उपलब्ध वैज्ञानिक तथा कानुनी प्रमाणका आधारमा पहिचान गरी ती शव परिवारलाई हस्तान्तरण गरिने प्रहरी प्रवक्ता काफ्लेले उल्लेख गरे ।

पहिचान नभएका एक हजार २७० शवको विवरण नेपाल प्रहरीको वेबसाइटमा 'अपलोड' गरिएका छन् । आज विहानसम्म बाढीमा परी निधन भएका एक हजार ३४४ वटा शव विभिन्न जिल्लामा फेला परेका छन् । बाढीप्रभावित क्षेत्रमा खोज, उद्धार, राहत वितरण, शव

व्यवस्थापनलगायतमा हालसम्म सात हजार ९९२ प्रहरी कर्मचारी परिचालन गरिएको छ । प्रहरीका अनुसार बाढीमा परी बेपत्ता भएका चार हजार ८८६ को खोजी भइरहेको छ । बाढीको जोखिममा रहेका तटीय क्षेत्रका घर परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्ने, विभिन्न निकाय र स्थानीयवासीको समन्वय र सहयोगमा खोज तथा उद्धार र सडक अवरोध हटाउने काम भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

बाढीप्रभावित क्षेत्रमा डिएनए नमूना संकलन केन्द्र सञ्चालन

भोटेकोशी नदीमा आएको बाढीमा परेर हराइरहेका व्यक्तिको पहिचानका लागि नेपाल प्रहरीले डिअक्सराइबोन्सुलिक एसिड (डिएनए) परीक्षणको नमूना लिइ नुवाकोटमा संकलन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

यसअघि नमूना दिन पीडित परिवारका सदस्य रसुवा र नुवाकोटबाट काठमाडौँ आउनुपर्ने बाध्यता रहेकामा बाढीप्रभावित क्षेत्रका पीडित परिवारलाई सहज बनाउन विदुरमा नमूना संकलन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइएको नेपाल प्रहरी नायब महानिरीक्षक डा. दामोदर पौडेलले जानकारी दिए । उनका अनुसार बाढी परेर दिवंगत भई फेला परेका शवको पहिचानमा समस्या भएकाले हराइरहेका व्यक्तिको परिवारका सदस्यसँग नमूना लिएर परीक्षणपश्चात् पहिचानमा सहयोग पुग्ने विश्वास लिइएको छ ।

भोटेकोशीमा आएको बाढीमा परेर नुवाकोट र रसुवाका धेरै व्यक्ति हराएका भनेर निवेदन प्राप्त भएसँगै भेट्टिएका शवको पहिचानका लागि डिएनए परीक्षण गराउन परिवारका सदस्यसँग नमूना संकलन थालिएको छ', प्रहरी नायब महानिरीक्षक डा. पौडेलले भने, 'डिएनएको नमूना दिन काठमाडौँ जानुपर्ने बाध्यतालाई सरल बनाउन नेपाल प्रहरी अस्पताल महाराजगञ्जले विदुरमा संकलन केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको हो ।'

उनका अनुसार डिएनए परीक्षणका लागि अवाआमा, दाजुभाइ, दिदीबहिनी तथा छोराछोरीमध्ये जोकोही एक जनासँग नमूना संकलन गरिएको छ । भेट्टिएका शवको डिएनएसँग तुलना गर्न

सबैभन्दा नजिकका रगतसम्बन्धी आफन्तको नमूना बढी उपयोगी हुने भएकाले विशेषगरी बुवा, आमा, छोरा वा छोरीसँग नमूना लिनका लागि उनले आग्रह गरे । यो सम्भव नभएको अवस्थामा भने नजिकका रगतसम्बन्धी आफन्तबाट पहिचान गर्न सकिने डा.पौडेलले जानकारी दिए । बाढीमा हराइरहेका व्यक्तिको परिवारको तर्फबाट नमूना दिने व्यक्तिको दुईप्रति फोटोसहित परिचय खुल्ने सरकारी कागजात आवश्यक पर्नेछ भने वालवालिकाको हकमा जन्म दर्ता वा विद्यालयको परिचयपत्र भए हुने जिल्ला प्रहरी कार्यालय नुवाकोटका प्रमुख एवं प्रहरी उपरीक्षक विपिन रेग्मीले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार भोटेकोशी हुँदै त्रिशूली नदीमा आएको बाढीको कारण हराइरहेको भनेर नुवाकोटमा दुई हजार ४६४ निवेदन प्राप्त भएका छन् । त्यसमध्ये हालसम्म १९२ शव प्राप्त भएकामा १८ जनाको मात्र सनाखत भएको प्रहरीले जनाएको छ । बाँकी सनाखत नभएका अवस्थामा परिवारलाई उपलब्ध गराउने गरेर सोहीअनुसार व्यवस्थापन गरिएकाले शव पहिचानका लागि डिएनए परीक्षण प्रक्रियालाई तीव्रता दिइएको प्रहरी उपरीक्षक रेग्मीले बताए ।

लोककल्याणकारी विज्ञापन कटौतीविरुद्ध चरणबद्ध आन्दोलनको तयारी

काठमाडौँ/मस- लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम कटौती गर्ने सरकारी निर्णय फिर्ता गराउन नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौँ शाखाद्वारा गठित छापामाध्यम वचाउ सुभाब कार्यदलले चरणबद्ध आन्दोलनको तयारी गरेको छ ।

कार्यदलको शनिवार बिहान बसेको बैठकले तत्काल सरकार तथा राजनीतिक दलका नेताहरूसँग संवाद गरी समस्या समाधानको प्रयास गर्ने र एक साताभित्र माग सम्बोधन नभए भौतिक आन्दोलन सुरु गर्न महासंघलाई सुभाब दिएको हो । बैठकले दामोदरप्रसाद दवाडीलाई कार्यदलको संयोजक चयन गर्दै महासंघलाई सातवृद्धे सुभाबसमेत दिएको छ । संशोधित कार्यविधिअनुसार कटौती गरिएको रकममा लोककल्याणकारी विज्ञापनको विल विज्ञापन बोर्ड वा सम्बन्धित हुलाक कार्यालयमा पेस नगर्न देशभरका छापामाध्यमलाई आह्वान गर्न महासंघ केन्द्रीय समितिलाई अनुरोध गर्ने निर्णय कार्यदलले गरेको छ ।

सरकारी विज्ञापन वितरणमा भइरहेको विभेद, लोककल्याणकारी

विज्ञापनको रकम कटौती तथा राष्ट्रिय समाचार समिति (रासस) को ब्रुलेटिन शुल्कमा गरिएको ठुलो कटौती तत्काल सच्याउनुपर्ने कार्यदलको निष्कर्ष छ । समस्या समाधानका लागि सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयसहित सम्बन्धित सरकारी निकाय र राजनीतिक दलका नेताहरूसँग भेटघाट गरी दवाब दिने निर्णय पनि कार्यदलले गरेको छ । एक सातासम्म संवाद र परामर्शमार्फत समस्या समाधानको प्रयास गर्ने र त्यस अवधिमा माग सम्बोधन नभए आन्दोलनलाई चरणबद्ध रूपमा अघि बढाउने प्रस्ताव गरिएको छ ।

छापामा माध्यमको आर्थिक संकट गरिहँदै गएको अवस्थामा लोककल्याणकारी विज्ञापनको रकम कटौतीले साना तथा स्वरोजगारमूलक सञ्चारमाध्यमको

अस्तित्वमै थप चुनौती सिर्जना गरेको कार्यदलको ठहर छ ।

कार्यदलले छापामाध्यमको संरक्षणलाई सञ्चारमाध्यमको व्यावसायिक विधायमा मात्र सीमित नराखी प्रेस स्वतन्त्रता र नागरिकको सूचनाको अधिकारसँग जोडेर हेर्नुपर्नेमा जोड दिएको छ । सरकारको विज्ञापन नीतिमा समानता र पारदर्शिता कायम गर्नुपर्ने तथा सञ्चारमाध्यमलाई विभेदपूर्ण व्यवहार गर्न नहुने कार्यदलको भनाइ छ ।

नेपाल पत्रकार महासंघ काठमाडौँ शाखाले भदौ १९ गते छापामाध्यमका सम्पादक तथा प्रकाशकहरूसँग सुभाब संकलन तथा छलफल गरेपछि कार्यदल गठन गरेको थियो । दवाडीको संयोजकत्वमा डा. केशव देवकोटा, टेक कार्की, हेमराज सिलवाल, मुक्ति वास्तोला, विश्वराज किराँत, सीता पोखरेल, नृपेन्द्राल श्रेष्ठ, डिल्लीराम भट्टराई, पदमराज जोशी र कल्पना खड्का सदस्य रहेको कार्यदल गठन गरिएको हो । कार्यदलले सरकारलाई तत्काल निर्णय पुर्‍याउनुपर्नेमा जोड दिएको छ ।

साउदीका विभिन्न सहरमा बाढीमा ज्यान गुमाएका नागरिकप्रति श्रद्धाञ्जली

सहयोगका कार्यमा एकातबद्ध भएर अघि बढ्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् । उनले विपदको समयमा देश तथा समुदायप्रतिको जिम्मेवारी अझ महत्त्वपूर्ण हुने धारणा व्यक्त गरे । जुबेलमा साँफ ६ वजे, रियादस्थित डिमोरा होटलमा बिहान १० वजे तथा अल कासिममा साँफ ७ वजे श्रद्धाञ्जली सभा आयोजना गरिएको थियो ।

यसैबीच, हेत्य मधेसी साउदी अरबले शुक्रबार दम्भामको सेकेन्ड सैन्यामा श्रद्धाञ्जली सभा आयोजना गरेको छ । कार्यक्रममा नेपाली समुदायका विभिन्न संघ-संस्था, सामाजिक अभियन्ता तथा प्रवासी नेपालीहरूको सहभागिता रहेको थियो । सहभागीहरूले विपदा प्रभावितको पीडामा प्रवासी नेपाली समुदायले दुःखमा साथ दिने र राहत, उद्धार तथा मानवीय

अर्पण गर्दै पीडित परिवारप्रति समवेदना व्यक्त गरेका थिए । हेल्प मधेसी साउदी अरबका अध्यक्ष श्यामकुमार महतोले विपदको यस कठिन समयमा पीडित परिवारको दुःखमा प्रवासी नेपाली समुदाय साथमा रहेको बताउँदै राहत तथा मानवीय सहयोगका लागि सबैलाई एकजुट हुन आग्रह गरेका छन् । साउदीमा सम्पन्न श्री श्रद्धाञ्जली सभाले हजारौँ किलोमिटर टाढा रहे पनि मातृभूमिमा परेको विपदको पीडामा प्रवासी नेपाली समुदाय भावनात्मक रूपमा जोडिएको सन्देश दिएको छ । सहभागीहरूले विपद प्रभावितको उद्धार, राहत तथा पुनःस्थापनामा निरन्तर सहयोग आवश्यक रहेकोमा जोड दिएका छन् ।

एनआरएनए जापानले गन्यो टोकियोमा श्रद्धाञ्जली सभा

पूर्ण चलाउने/मध्यान्ह टोकियो, २० भदौ

गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए) जापानले भोटेकोशी लगायतका ठाउँमा आएको बाढीमा ज्यान गुमाउनेप्रति दीप प्रज्वलन गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेको छ । शनिवार टोकियोको सिनओकुवो स्थित सोलमारी मुरा हलमा एक संयुक्त सभाको आयोजना गरी श्रद्धाञ्जली अर्पण गरिएको हो । श्रद्धाञ्जली सभामा एनआरएनए जापानका अध्यक्ष सुभाष लामिछानेले ज्यान

गुमाउनेप्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनमा समवेदना व्यक्त गरेका थिए । लामिछानेले दीप प्रज्वलन तथा सामूहिक श्रद्धाञ्जली अर्पण कार्यक्रम मार्फत प्रवासमा रहेर पनि नेपालीहरू आफ्नो मातृभूमिको पीडामा एकजुट भएको बताए ।

उक्त संयुक्त श्रद्धाञ्जली सभामा जापानका विभिन्न संघ-संस्था संगठन लगायत सर्वसाधारणको सहभागिता रहेको थियो । एनआरएनए जापानले बाढीपीडितका लागि आर्थिक लगायतका अन्य सहयोगहरू पनि गरिरहेको छ ।

काठमाडौँ/मस- भदौ १० गते भोटेकोशीमा आएको भीषण बाढीबाट विस्थापित परिवारहरूलाई लक्षित गर्दै काठमाडौँको टोखा-१० स्थित ब्लु ओसियन ओभरसिज प्रा.लि.ले राहत वितरण गरेको छ ।

शनिवार गजुरी गाउँपालिका वडा नं. ५ को गलौदीमा ४३ घर र पोखरे खोलामा २२ घरभन्दा बढी बाढीबाट विस्थापित परिवारलाई प्रत्यक्ष भेटी राहत सामग्री हस्तान्तरण गरेको जनाएको छ । ब्लु ओसियन ओभरसिजका सञ्चालक ध्रुव रिजालको नेतृत्वमा गएको ओभरसिजको टोलीले बाढीका कारण त्रिशूली नदी आसपासका करिब ६० भन्दा बढी

घरपरिवार विस्थापित भएपछि उनीहरूलाई तत्काल सहयोग स्वरूप राहत प्रदान गरेको हो । कम्पनीका अनुसार पीडितहरूलाई आवश्यक दैनिक उपभोग्य तथा आधारभूत सामग्री उपलब्ध गराइएको छ । वितरण गरिएका सामग्रीमा ओढ्ने-ओछ्याउनेका लागि सिरक, डसना, सिरानी, तन्ना लगायतका सामान रहेका छन् । यसका साथै खाद्यान्नतर्फ चामल, दाल, तेल तथा पानी शुद्धीकरणका लागि फिल्टर समेत प्रदान गरिएको कम्पनीले जानकारी दिएको छ । लत्ता-कपडा लगायत अन्य आवश्यक सामग्री पनि वितरण गरिएको कम्पनीले बताएको छ ।

बाढीपीडितका लागि मोना कतारद्वारा ५० हजार सहयोग

तिलु शर्मा पौडेल/मध्यान्ह दोहा, कतार, २० भदौ

नेपालमा आएको विनाशकारी बाढीबाट प्रभावित नागरिकको राहत, उद्धार तथा पुनर्स्थापनाका लागि म्याग्दी प्रवासी नेपाली संघ (मोना) अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले सुरु गरेको राहत संकलन अभियानमा मोना कतारले ५० हजार रुपैयाँ आर्थिक सहयोग गरेको छ । मोना अन्तर्राष्ट्रियको अभियानमा विश्वभर रहेका दुई दर्जनभन्दा बढी मोना संस्थाहरू तथा विभिन्न देशमा रहेका नेपालीहरूले समेत सहयोग गरिरहेका छन् ।

मोना कतारका अध्यक्ष बाबुराम भण्डारीका अनुसार संस्थाको हालै सम्पन्न १९औँ मासिक बैठकको निर्णयअनुसार मोना अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिमार्फत सञ्चालन भइरहेको राहत संकलन अभियानमा ५० हजार रुपैयाँ सहयोग गरिएको हो । मोना कतारले

स्थापनाकालदेखि नै कतारमा रहेका नेपाली समुदायसँगै नेपालका विभिन्न विपद् तथा सामाजिक समस्यामा सहयोग गर्दै आएको छ । पछिल्लो समय नेपालमा आएको बाढी पहिरोका कारण ठुलो जनघनको क्षति भएपछि मोना अन्तर्राष्ट्रियले राहत तथा पुनर्स्थापनाका लागि आर्थिक सहयोग जुटाउने अभियान अघि बढाएको हो ।

मोना अन्तर्राष्ट्रियले विश्वभरका मोना तथा नेपाली समुदायबाट विभिन्न माध्यममार्फत आर्थिक सहयोग संकलन गरिरहेको जनाएको छ । अभियानबाट संकलित

नेपाल सरकार
पूर्वाधार विकास मन्त्रालय
संघीय सडक सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन कार्यालय, काठमाडौँ
सडक डिभिजन जनकपुर
मुजिलिया, धनुषा

सूचना

प्रकाशित मिति : २०८३/०५/२१

सार्वजनिक खरिद (सोही संशोधन) नियमावली, २०८३ मा भएका व्यवस्थाहरू सम्बोधन गर्ने गरी सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय, काठमाडौँको मिति २०८३/०५/१८ को सचिवस्तरीय निर्णयानुसार Bidding document संशोधन तथा परिमार्जन गरिएको हुँदा यस डिभिजनको मिति २०८३/०५/२५ गते bolpatra.gov.np मा प्रकाशित Invitation for Electronic Bids, Notice No.: RDJKR/083/84-02 मा आह्वान भएको र मिति २०८३/०५/१५ मा राजधानी दैनिक पत्रिकामा प्रकाशित संशोधित सूचना Notice No.: RDJKR/083/84-02 (With Amendment) मा समेत रहेको बोलपत्रहरूको संशोधित म्याद निम्नानुसार रहेको छ ।

Bid Document Purchasing Date	Last Date of Bid Submission	Date of Bid Opening
2026-09-15 (2083/05/30) Time: Office time Road Division Janakpur	2026-09-16 (2083/05/31) Time: 12:00 hrs Road Division Janakpur	2026-09-16 (2083/05/31) Time: 13:00 hrs Road Division Janakpur

सम्पादकीय असामाजिक नबनौं

सामाजिक सञ्जालमा भाइरल एउटा भिडियोमा एक महिला राज्यसँग आफ्ना श्रीमानको खोजी गरिदिन आग्रह गरिरहेकी हुन्छिन् । ‘ए सरकार मेरो श्रीमान किन खोज्दिनस्’, ‘विदेशी आउँछु भनेको थियो किन आउन दिइनस् ? ’मलाई मेरो श्रीमान चाहियो’ महिलाले रूँदै भनिरहेकी छन् । भदौ १० गते भोटेकोशीमा विनाशकारी बाढी आयो । बाढीले घर, सम्पत्ति र आफन्त गुमाएका नागरिक सामाजिक सञ्जालाटै पीडा र सरकारसँग माग राखिरहेका छन् । यो स्वाभाविक नागरिक अधिकार हो । तर यही कुरालाई सरकारविरोधीका रूपमा व्याख्या गर्दै पीडितकै चरित्र र जीवनमाथि आपत्तिजनक टिप्पणी भइरहेका छन् । केहीले लेखेका छन्, ‘तेरो बा केपीले के गरेको हो र यो सरकारलाई दोष’, ‘बुढो सरकारले बेपत्ता बनाएको हैन होला दिदी, विपद्ले कता लग्यो लग्यो खोजतलास गर्नेले गरिरहेका छन्..’ अर्की एक महिलाले आफ्नो श्रीमान जलविद्युत आयोजनामा काम गर्ने र बाढीको कारण टनेलमा थुनिएको हुन सक्ने भनेर छिटो खोजीकार्य गरिदिन गरेको आग्रहमा पनि उस्तै आपत्तिजनक कमेन्टहरू छन् । ‘आफै खोज्न जा न’, ‘तेरोमात्र लग्ने बाढीमा परेको छ ?’ जस्ता टिप्पणी गरिएका छन् ।

विपद्को समयमा नागरिकले राज्यसँग गर्ने अपेक्षा सुरक्षा, उद्धार र आफ्ना आफन्तको खोजी हो । घर बग्दा, सम्पत्ति गुमाउँदा र आफन्त बेपत्ता हुँदा नागरिकले सरकारसँग गुहार माग्नु अस्वाभाविक होइन । बरू त्यो राज्यप्रतिको विश्वासको अभिव्यक्ति हो । तर भोटेकोशी बाढीपछि सामाजिक सञ्जालमा देखिएका आपत्तिजनक प्रतिक्रियाले सामाजिक संवेदनमाथि गम्भीर प्रश्न उठाएको छ । श्रीमान् खोजिदिनुस् भन्दै काखमा बच्चा च्यापेर रोइरहेकी महिलामाथि समेत चरित्र, पहिचन र व्यक्तिगत जीवनसँग जोडेर गरिएका टिप्पणी कुनै पनि कोणबाट स्वीकार्य हुन सक्दैनन् । सरकारसँग प्रश्न गर्नु सरकारविरोधी हुनु होइन । नागरिकले राज्यसँग जवाफ माग्नु पाउँछन् । अफ्न विपद्को समयमा आफ्नो आफन्तको अवस्था थाहा पाउन खोज्नु त नागरिकको स्वाभाविक अधिकार हो ।

समस्या सामाजिक सञ्जालमा मात्र छैन । यो हाम्रो सोच र संस्कारसँग जोडिएको विषय हो । राजनीतिक पक्षधरता यति बलियो बन्नु कि आफ्ना राजनीतिक समूहको बचाउका लागि पीडितकै आँसुमाथि प्रहार गर्नसमेत पछि नपर्ने अवस्था आउनु गम्भीर चिन्ताको विषय हो । व्यक्ति र सरकार बदलिँदैमा नागरिकप्रतिको व्यवहार र सामाजिक संस्कार नबदलिने हो भने परिवर्तनको अर्थ के रहन्छ ? यसको समाधान सरकारले मात्र दिन सक्दैन । सरकारले नागरिकलाई सम्भ बन्न आदेश दिएर सामाजिक संस्कार परिवर्तन हुँदैन । आज अरूको श्रीमान् हराएको पीडा भोलि आफ्नै परिवारमा पनि पर्न सक्छ । त्यसैले अहिले को माथि कस्तो टिप्पणी भयो वा समाजिक सञ्जालबाट कस्तो दुर्व्यवहार भन्ने प्रश्न त छँदैछ । यो भन्दा गम्भीर विषय समाज कस्तो बन्दैछ भन्न हो । यसमा नागरिकको पनि उत्तिकै ठूलो दायित्व छ । सामाजिक सञ्जालमा लेख्नुअघि आफूले लेखेको एउटा वाक्यले विपद्मा परेको मानिसलाई कति गहिरो चोट पुर्‍याउन सक्छ भन्ने सोच्नुपर्छ । यसकारण असहमति राखौँ, सरकारलाई प्रश्न गरौँ, आलोचना गरौँ; तर पीडितको चरित्रमाथि प्रहार नगरौँ ।

घर भत्कियो, मन नभत्कियोस्

विनाशकारी बाढी-पहिरोले केवल घर र बस्ती मात्र बगाएको छैन, कयौँ मानिसको आत्मबल, पारिवारिक टेको र मानसिक सन्तुलनसमेत डगमगाइदिएको छ ।

शरीरको घाउ र भौतिक संरचना जतिकै महत्त्वपूर्ण पक्ष मनको उपचार हो । पीडितहरूलाई गाँस, बास र कपाससँगै गिरन्तर मनोसामाजिक परामर्श, स्नेह,

सामाजिक ऐक्यबद्धता र भावनात्मक आड दिनु आवश्यक छ । किनभने, घर र बस्ती भत्किए पनि मानिसको आशा र मन भत्किनहुँदैन ।

प्रकृति जब आफ्नो कठोर र भयानक रूपमा प्रकट हुन्छ, मानिसले जीवनभर जोडेको जायजेया, सपना र सम्बन्धहरू छिनभरमै बगर बन्छन् । गत भदौ १० गतेको त्यो अकल्पनीय दिन, जब अविरल वर्षासँगै आएको विनाशकारी बाढी र पहिरोले देशका विभिन्न भेगमा ताण्डव मच्चायो । विशेषगरी उत्तरी नाका रसुवा र नुवाकोटसहित धादिङ, गोरखा, चितवन तथा अन्य आसपासका जिल्लाहरूमा यस प्राकृतिक विपद्ले अपूरणीय मानवीय तथा भौतिक क्षति पुर्‍याएको छ ।

प्रारम्भिक सरकारी तथ्याङ्क अनुसार यस विपद्बाट करिब १६ लाख मानिसहरू प्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित भएका छन् । १२ सयभन्दा बढीको शव भेटइसकेको छ भने चार हजारभन्दा बढी अर्भ बेपत्ता छन् । हजारौ विस्थापित भएका छन् । त्यसले प्रभाविक प्रत्येक परिवारका हजारौ सपनामा नभेटिने पीडा दिएको छ ।

बगेका सडक, भत्किएका पर्खाल, पुरिएका खेतवारी र बगरमा परिणत भएका बस्तीहरूमा आज केवल आफन्तको प्रतीक्षा र टोलाएका आँखाहरू मात्र बाँकी छन् । अस्पतालका आर्कस्मिक कक्षहरू, प्रहरी प्रशासनका परिसरहरू र अस्थायी राहत शिविरहरूमा आफ्ना हराइरहेका मानिस भेटिने आशमा भौँतारिएका आफन्तहरूको आँसु र छटपटीले जुनसुकै कठोर हृदयलाई पनि पगालिदिन्छ ।

उजाडिएका बस्ती र व्यक्तिगत शोक

विपद्को यो कहरले प्रभावित बस्तीहरूमा यतिवेला गहिरो सन्नाटा र शोक छाएको छ । कतिपय परिवारका सबै सदस्यहरूलाई बाढीले एकैपटक खोसेर लगेको छ भने कतिपय सिम्लो गाउँ नै नक्साबाट मेटिने अवस्थामा पुगेको छ । आफ्ना बाबुआमा, जीवनसाथी, छोराछोरी वा सहोदर दाजुभाइ-दिदीबहिनी गुमाउनुको पीडा कति भयानक हुन्छ भन्ने कुरा त्यो परिस्थितिबाट गुज्रिरहेको व्यक्तिलाई मात्र थाहा हुन्छ । त्यो असहजता, छातीभित्रको गहिरो शून्यतातर्फ ढल्केको मन र आहत भावनालाई कुनै पनि भाषाका शब्दहरूले पूर्ण रूपमा वयान गर्न सक्दैनन् ।

यस्तो संकटमा घरबारीवहीन बनेका वालवालिका, वृद्धवृद्धा, गर्भवती, सुत्केरी, घाइते तथा घाँघरोगीहरूको अवस्था भन्ने दयनीय र संवेदनशील बनेको छ । शारीरिक अशक्तताका कारण उनीहरूलाई न्यूनतम राहत सामग्री प्राप्त गर्न र नयाँ वलावरणमा घुलमिल हुन निकै सास्ती भइरहेको छ ।

अदृश्य घाउ: विपदपछिको गहिरो मनोसामाजिक संकट

कुनै पनि प्राकृतिक महाविपद केवल भौतिक विनाश र धनजनको क्षतिमा मात्र सीमित रहँदैन । यसले मानव मस्तिष्क, चेतना र भावनामा कहिल्यै नमिल्ने गहिरो आघात (त्वचकष) छोडेर जान्छ । संकटकालीन मनोविज्ञानको सिद्धान्त अनुसार यस्ता घटनापछि प्रभावित मानिसहरूमा तीव्र तनाव, गहिरो शोक, अनौठो डर, निराशा, पछुतो, विस्वारी, अविश्वास र तीव्र असुरक्षाको भावना उत्पन्न हुन्छ ।

हाल स्वयम्भूम्र्स्थित पहेंलो गुम्बाको होल्लिङ सेन्टर वा विभिन्न स्थानमा रहेका आश्रयस्थलहरूमा पुग्दा यो मनोवैज्ञानिक आघात मानिसहरूको अनुहारमा छल्छु देखिन्छ । त्यहाँ धेरै मानिसहरू अचेत वा अर्धचेत अवस्थामा छन् । कोही निरन्तर रोइरहन्छन्, कोही घण्टीसम्म एकै ठाउँ टोलाएर बसिरहन्छन् । कसैलाई बोलाउँदा पनि सुन्दैनन्, कोही सामान्य आवाजमा पनि भस्किन्छन् भने कोही बोल्ने नसक्ने वा बोल्ने नचाहने अवस्थामा पुगेका छन् ।

उनीहरूले भोगेको त्रास यति भीषण छ कि ‘मलाई गाढो भयो’, ‘ठाउको दुख्यो’ वा ‘निम्न लागेन’ भनेर आफ्नो शारीरिक र मान्सिक अवस्था व्यक्त गर्नेसम्मको सामर्थ्य उनीहरूमा बाँकी छैन । डाक्टर र नर्सहरूले औषधीमाफत शरीरको जाँच त गर्न सक्छन्, तर मर्नाम्र्त्व गुम्निएर रहेको यो असीम पीडा फुकाउन र उनीहरूलाई सञ्चो बनाउन मनोसामाजिक परामर्श अनिवार्य भइसकेको छ ।

अबोध बालमनोविज्ञान र उनीहरूप्रतिको संवेदनशीलता

गाडिएका शव, नगाडिएका प्रश्न

भरतपुरस्थित अस्थायी पहिचान केन्द्रमा एक महिला हातमा पुरानो तस्विर बोकेर उभिएकी थिइन्। उनको एउटै प्रश्न थियो- ‘मेरो मान्छे यहाँ छ कि छैन?’

बाढी र पहिरोमा ज्यान गुमाएकामध्ये कतिपयको शव पहिचान हुन सकेको छैन। अनुहार चिन्न नसकिने भएका छन्। कपडा र शरीरका बाहिरी चिन्हले मात्रै पहिचान खुल्दैन। आफन्तहरू पुराना तस्विर बोकेर शव खोजिरहेका छन्। कसैको आशा अर्भ बाँकी छ, कसैको प्रतीक्षा दिनदिनै काँठन बन्दै गएको छ।

यहीबीच चितवनको देवघाटमा पहिचान हुन नसकेका शव गाड्ने निर्णय भयो। अस्पतालका शवगृह भरिए। शवहरू विग्रान थाले। लामो समयसम्म राखिरहन सम्भव नभएपछि व्यवस्थापनको विकल्प खोजियो। अन्तत: केही शव माटोमुनि पुगे। तर शव गाडिएपछि पनि एउटा प्रश्न बाँकी रहन्छ- भोलि ती शवमध्ये कुनै आफ्नो आफन्त भएको प्रमाणित भयो भने परिवारले उपरालाई कहाँ खोज्ने?

शव गाड्नु आफैँमा अस्वाभाविक निर्णय होइन। ठूलो विपद्का बेला धेरै मानिसको मृत्यु हुँदा शवको तत्काल व्यवस्थापन गर्नुपर्ने हुन्छ। समस्या शव गाडिएकोमा मात्र होइन, त्यसअघि र त्यसपछि पहिचानका प्रमाण कसरी सुरक्षित गरिन्छ भन्नेमा हो।

हाम्रो समाजमा मृतकको अन्तिम संस्कारको आफ्नै सांस्कृतिक र भावनात्मक अर्थ छ। परिवारका लागि आफन्तको शव केवल एउटा शरीर होइन। त्यो अन्तिम विदाइ हो। आफ्नो मान्छेको शव नदेखी, नचिनी र संस्कार नगरी वस्नुपर्दा पीडा अर्भ गहिरो हुन्छ। त्यसैले अहिलेको मुख्य प्रश्न ‘शव गाड्ने कि नगाड्ने’ होइन। प्रश्न हो- गाडिएका शवको पहिचान भविष्यमा कसरी सुनिश्चित गर्ने?

पहिचान हराउने जोखिम

विपद्का बेला एउटा आम धारणा हुन्छ- शवबाट महामारी फैलिन सक्छ। यही डरका कारण मृतकको शव छिटो व्यवस्थापन गर्नुपर्ने दबाव पर्छ। तर प्राकृतिक विपदा मृत्यु भएका मानिसका शव सामान्यतया महामारी फैलाउने प्रमुख कारण नहुने विश्व स्वास्थ्य संगठन, अन्तर्राष्ट्रिय रेडक्रस र रेडक्रिसेन्ट महासंघलगायतका संस्थाले स्पष्ट पादै आएका छन्। पानीका स्रोत दूषित हुनु, सरसफाईको अभाव र खानेपानीको समस्या स्वास्थ्य जोखिमका मुख्य कारण हुन्।

यसको अर्थ शव व्यवस्थापनमा सावधानी नचाहिने होइन। शवलाई सुरक्षित, सम्मानजनक र व्यवस्थित ढंगले व्यवस्थापन गर्नुपर्छ। तर रोगको डर देखाएर हतारमा गाड्दा पहिचानका प्रमाण हराउने अवस्था आउनु हुँदैन। पहिचान नभएका शवका लागि पहिलो आवश्यकता व्यवस्थित अभिलेख हो। प्रत्येक शवलाई छुट्टै पहिचान नम्बर दिनुपर्छ। विभिन्न कोणबाट तस्विर खिच्नुपर्छ। शरीरमा रहेका जन्माचिन्ह, चोटका दाग, ट्याटु वा अन्य विशेष चिन्ह अभिलेख

गर्नुपर्छ। दाँत, औलाछाप, कपडा, गहना, व्यक्तिगत सामान र अन्य पहिचान खुल्ने विवरण सुरक्षित राख्नुपर्छ।

सम्भव भएसम्म डीएनएको नमुना पनि सुरक्षित गर्नुपर्छ। तर डीएनए नमुना लिएर मात्रै जिम्मेवारी पूरा हुँदैन। नमुना कसको हो, कहिले र कहाँबाट लिइयो, कसरी सुरक्षित राखियो र परीक्षणका लागि कसरी पठाइयो भन्ने विवरण पनि स्पष्ट हुनुपर्छ। नमुना गलत ढंगले राखियो वा अभिलेख कमजोर भयो भने भविष्यको पहिचान प्रक्रियामै समस्या आउन सक्छ। शव गाडिएको स्थानको अभिलेख भन्नु महत्त्वपूर्ण हुन्छ। कुन कुन कहाँ गाडियो, कुन स्थानको कुन भागमा गाडियो, त्यसको क्रम सम्झ के हो, कहिले गाडियो- यी सबै विवरण सुरक्षित राख्नुपर्छ। सम्भव भएसम्म गाडिएको स्थानको नक्सा र भौगोलिक अवस्थिति पनि अभिलेखमा राख्नुपर्छ।

आज प्रविधिले यो काम धेरै सहज बनाएको छ। कागजी विवरणसँगै डिजिटल अभिलेख राख्न सकिन्छ। शवको तस्विर, पहिचान नम्बर, डीएनए नमुना, व्यक्तिगत विवरण र गाडिएको स्थानलाई एउटै अभिलेख प्रणालीमा जोड्न सकिन्छ।

भोलि कुनै परिवारले आफ्नो हराएको आफन्तको खोजी गर्दा डीएनए परीक्षणबाट गाडिएको शवसँग मिलाउन भयो भने राज्यसँग त्यसको स्थान देखाउने प्रमाण हुनुपर्छ। परिवारलाई ‘शव गाडिएको छ’ भनेर मात्र पुग्दैन। कहाँ गाडिएको छ, कुन अभिलेखमा छ र आवश्यक पर्ने कसरी निकाल्न सकिन्छ भन्ने जानकारी पनि राज्यसँग हुनुपर्छ। विपदा सबै शव पूरा अवस्थामा भेटिन्छन् भन्ने पनि हुँदैन। कतिपय अवस्थामा शरीरका अलग-अलग भाग मात्र भेटिनु सक्छन्। त्यस्ता

विपद्को सबैभन्दा ठूलो र निष्पट्टी मार अबोध वालवालिकाहरूमा परेको छ ।

आफ्ना अभिभावक गुमाएको वा उनीहरूबाट छुट्टिएका साना वालवालिकाहरू आफ्नो वरिपरि के भइरहेछ भन्ने बुझ्न सकिरहेका छैनन् । होल्लिङ सेन्टरमा रहेका कतिपय वालवालिकाहरूलाई आफू कति दिनदेखि त्यहाँ छु भन्ने सम्झनासमेत छैन; उनीहरू आफ्नै आमाबाबु र दाजुभाइको नामसमेत भुल्ने अर्द्धचेत अवस्थामा पुगेका छन् । उनीहरू आफ्ना बाबुआमा नयाँ ठाउँमा आउने आशमा बाटो हेरिरहेका छन् ।

समूह छलफलका क्रममा रसुवाकी ११ वर्षीया डोमको प्रसङ्गले जोकोहीको मन चसक्क बनाउँछ । आमालाई खाना खुवाउँछु भन्दै जुरूक्क उठेर उत्रले भनिन्, ‘बाटोमा भेट्नाएर आमा बनाएको, उहाँको आँखा देख्नुहुन्न । मैले नै खाना खुवाउँछु, मेरो आफ्नै आमा त हुनुहुन्छ उहाँ नै मेरो आमा हो ।’ त्यो अबोध बालिकाका संकटका बीच पनि पलाएको सहयोग, करुणा र आत्मीयताको भावनाले धेरैलाई स्तब्ध बनाउँछ ।

बालमनोविज्ञानका अनुसार यस्ता वालवालिकालाई जबरजस्ती उनीहरूले भोगेका दुखी घटना सुनाउनु वा बोल्न लगाउनु फत्तै घातक हुन्छ । उनीहरूसँग समय विताउने, उनीहरूलाई चित्र बनाउन दिने, खेलमा भुलाउने, कथा सुनाउने र उनीहरूलाई स्वाभाविक रूपमा सहज महसुस गराउनु पर्छ । उनीहरू धेरै डराएका छन् कि, एकाएक बोल्न छाडेका छन् कि भन्ने कुरामा अभिभावक, स्वयंसेवक र परामर्शदाताले विशेष ध्यान दिनु आवश्यक छ ।

सम्बन्धको बिछोड र भावनात्मक संक्रमण

विपद्को अर्को दुख्द पाटो भनेको परिस्थितिले निर्माण गरेका मानवीय सम्बन्धहरू पुन: टुट्नु हो । होल्लिङ सेन्टरमा केही दिन सँगै बसेका पीडितहरूबीच एउटा अदृश्य आत्मीयता र सहाराको नाता जोडिएको थियो । एउटै पीडा भोगिरहेका मानिसहरू एकापसमा कुरा सुन्ने र साटुने बनेका थिए । तर, जब उनीहरूलाई अर्को सुरक्षित स्थानमा सार्न थालियो, उनीहरूमा पुन: अर्को निराशा

अगलेख

● लक्ष्मी बिसी

र विछोडको पीडा थपियो ।

टिमुरेका पासाङ जब औषधीको प्याकेट र जेबा भोला बोकेर गाडी चढे, उनको आँखामा आँसु थियो । ‘जहाँ लगे पनि जानै पर्छ’ भन्ने उनको भावुक शब्दभित्र एउटा गहिरो विवशता थियो । साना वालवालिकाहरू पनि नामै नथाहा भएका आफ्ना साथीहरूसँग छुट्टिनुपर्दा निराश देखिन्थे । विपदले मानिसको भौतिक घर मात्र होइन, उसले सुरक्षित महसुस गर्ने भूगोल, छिमेक र छोटी समयमै बनेका भावनात्मक सम्बन्धहरू पनि खोसेर लैजाँदो रहेछ ।

ऐक्यबद्धता, मानवीयता र स्वयंसेवकहरूको उच्च आत्मबल

यो संकटको समयमा नेपाली समाजको बलियो मानवीय पक्ष र ऐक्यबद्धता पनि उजागर भएको छ । पहेंलो गुम्बाको होल्लिङ सेन्टरलगायतका स्थानहरूमा

खाना, लताकपडा, स्वास्थ्य शिविर र सुरक्षाको राम्रो व्यवस्थापन देखिएको छ । गुम्बा व्यवस्थापन समिति, डाक्टर, नर्स, मनोपरामर्शदाता र स्वयंसेवकहरूको भूमिका प्रशंसनीय छ ।

सबैभन्दा प्रेरक कुरा त ती स्वयंसेवकहरू हुन्, जसले आफ्नै परिवारका सदस्यहरू गुमाएका छन् वा जो अर्भ बेपत्ता छन् । रसुवा कर्चुङका स्वयंसेवक, जसका परिवारका ३ जना सदस्य अर्भ हराइरहेका छन्, उनी भन्दैथिए, ‘मेरो जस्तै पीडा अरूको पनि छ । सेन्टरमा बसिरहँदा मनमा पीडा मात्र हुन्छ, अरूलाई सहयोग गर्दा मन भुल्छ ।’ आफ्नै आँसु पिएर अरूको आँसु पुछ्न खटिने यस्ता उच्च आत्मबल भएका स्वयंसेवकहरूको योगदानप्रति सम्पूर्ण देशले उच्च सम्मान व्यक्त गर्नुपर्छ ।

हामीले विपद्मा परेका मानिसहरूको सबै दुख त एकैपटक मेटाउन सक्दैनौँ, तर उनीहरूलाई ‘हामी तिम्रो साथमा छौँ, तिमी एक्लो छैनौ’ भन्ने आत्मीयता र भरोसा अवश्य दिन सक्छौँ ।

दीर्घकालीन पुनर्सर्पना र मनोसामाजिक प्राथमिकता

विपद् व्यवस्थापन केवल तत्कालीन राहत, खाद्यान्न वितरण वा टेन्ट बाँड्ने काममा मात्र सीमित रहनु हुँदैन । जब प्रारम्भिक अनिश्चितताको बोध हुन थाल्छ । आफ्ना सपनाहरू खोसिएको र जीवनको पहिचान गुमेको महसुस हुँदा अवसाद र पोस्ट-ट्रमाटिक स्ट्रेस डिसअर्डरस्ता जटिल मानसिक स्वास्थ्य समस्याहरू निम्तिन सक्छन् ।

त्यसैले, राज्य र सरकारका क्षेत्रले पुनर्जागरण तथा पुन:स्थापनाका कार्यक्रमहरू तयार गर्दा भौतिक पूर्वाधार विकाससँगै दीर्घकालीन मान्सिक स्वास्थ्य सेवालाई एकीकृत रूपमा अगाडि बढाउनुपर्छ । सामुदायिक तहमा स्थानीय मनोपरामर्शदाताहरूको टोली परिचालन गर्ने, वालवालिकाका लागि बालमैत्री स्थान र सिकाइ केन्द्रहरू सञ्चालन गर्ने तथा प्रभावित मानिसहरूलाई पुन: आयआर्जन र आत्मनिर्भरताका उपायहरूसँग जोड्न सके मात्र उनीहरूको खलबालिएको मनलाई पुन: लयमा फर्काउन सकिन्छ ।

निष्कर्ष

नरोएको मानिसलाई दुख छैन भन्ने हुँदैन, नबोलेको मानिसलाई पीडा छैन भन्ने होइन । अहिलेको यो विषम परिस्थितिमा शारीरिक स्वास्थ्य र भौतिक राहत (गाँस, बास, कपास) जतिकै महत्त्वपूर्ण पक्ष मान्सिक स्वास्थ्य र मनोसामाजिक परामर्श हो ।

बगेका खेतवारी र भत्किएका भौतिक घरहरू त समयक्रममा पुन: बन्दै जालान्, तर भत्किएको मानिसको मन, टुट्नु लागेको आत्मबल र खलबालिएको मानसिक सन्तुलनलाई पुनर्गठन गर्न धेरै समय र धैर्यता लाग्छ । राहत र उद्धारको यो चरणमा श्रव हामीले भावनात्मक उपचार र पुनर्मिलनलाई प्राथमिकता दिनुपर्छ । हराइरहेका आफन्तहरू सकृशल भेटिऊन्, पीडित परिवारलाई यो वज्रपात सहन सक्ने शक्ति मिलोस् । खोजी, उद्धार र मान्सिक स्वास्थ्यको यो अभियानमा हामी सबैले आफ्नो ठाउँबाट हातेमालो गरौँ, ताकि घर र बस्ती भत्किए पनि कसैको आशा र मन नभत्कियोस् ।

इतिहासको पाना

● सन्तोष खडैरी

सन् १९२३ को नेपाल–बेलायत सन्धि

GREAT BRITAIN AND NEPAL. The Prime Minister of Nepal and the British Envoy, Lieutenant-Colonel W. F. J. O'Connor, photographed in the Prime Minister's Palace during the ceremony which marked the ratification of the Treaty between Great Britain and Nepal.

राणा प्रधानमन्त्री चन्द्र शमशेरको पालामा सन् १९२३ मा भएको यो सन्धि नेपालको इतिहासकै महत्त्वपूर्ण सन्धि हो । जसमाफत नेपालको अलग्गै स्वतन्त्रतालाई सुनिश्चित भयो ।

बेलायती राजदूत र नेपालका प्रधानमन्त्री बीच सिंहदरबारमा हस्ताक्षर भएको यो सन्धिके समान स्तरमा भारतसंग सन् १९५० को सन्धिम। हस्ताक्षर भयो । नेपालबाट अन्तिम राणा प्रधानमन्त्री मोहन शमशेर र भारतका तर्फबाट तत्कालीन राजदूत सिपिएन सिंहले सो सन्धिम। हस्ताक्षर गरेका छन् ।

सन् १९५० को सन्धिलाई हामीले असमान कदार गर्दैआएका छौ । त्यो कतिसम्म असमान छ भने हस्ताक्षरमा समेत स्तर समान छैन । नेपालका तर्फबाट प्रधानमन्त्री र भारतबाट राजदूतको स्तरमा हस्ताक्षर भएको छ । यो सन्धि थुप्रै व्यवस्था पनि असमान छन् । यो सन्धि परिवर्तन वन बपौंदेखि माग हुँदैआएको छ । तर, हुन सकेको छैन । सन्धि पुनरावलोकनका लागि दुई देशले छटकपटक छलफल गरे पनि मूर्तरूप लिन सकेको छैन ।

TITANIC
Ethical Recruitment Agency
Since 2002

CELEBRATING
24 years

TFHI - OTL
Certified Recruitment
Agency

ISO 9001:2015
Certified Recruitment Agency

टाइटानिक म्यानापावर सप्लायर प्रा. लि. (Titanic Manpower Supplier Pvt. Ltd.)

इजाजतपत्र नं: २८५/०५८/०५८ (Licence No. 285/058/059)

१ बसुन्धरा चौकी, काठमाडौं, नेपाल (Basundhara Chauki, Kathmandu, Nepal)

☎ +९७७-१-४२५३३५२ हेतद४२५३३५२ (+977-1-4953252, 4964659)

आधिकारिक सम्पर्क व्यक्ति: शिशिर पौड्याल (Official Contact Person : Shishir Poudyal)

सम्पर्क नम्बर: +९७७-१-९७१-२०६५५३८ (Contact Number : +977-971-2065538)

🌐 www.titanicmanpower.com ✉ recruitment@titanicmanpower.com

📱 Titanic Manpower Supplier 🌐 www.tiktok.com/@titanicmanpower

"An Ethical Recruitment Agency Where Integrity Matters"

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना

तेस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८३/०४/२१

कम्पनि राजद्वार कायस्थान, विपुलेश्वर काठमाण्डौमा दर्ता नम्बर २१४३१९ भएको त्यस कम्पनीको निगम वमोजिम मिति २०८३/०४/२१ को निगम अनुसार साविक (गणमान) रामनन्दन कस्तुर्रसन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि. मा रहेको सम्पूर्ण चल अचल सम्पत्ति तथा तिनू व्यहोर्नु पर्ने कर दायित्व आदि परिवर्तन नाम (सम्बृद्धि कस्तुर्रसन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि.) को कम्पनिले साविक व्यहोर्ने र नामका सम्बन्धमा भ्रम सिर्जना नभै उजुरी परेमा संशोधन गर्ने गर्नु तथा कम्पनीको नाम परिवर्तन गरि सम्बृद्धि कस्तुर्रसन एण्ड इन्जिनियरिङ प्रा.लि. कायम गरिएको छ ।

सूर्यनाम रोजगार

कम्पनी: BERKELEY SERVICE SERVICES SPC. BUILDING CLEANING (BR. OF BERKELEY SERVICES UAE LLC) DUBAI

पुर्व स्थितिक तारीख: २०२८/०१/२२ **स्थानाती नं: ६०५३८१६२** **L.T. NO: 322849** **पुर्व स्थितिक**

सूर्यनाम

क्र.सं.	कामगारको पद	नाम पुरुष	नाम महिला	न्युनातम चौहाना	आवधिक तालव मैट्रिक	जे.रे.	ओवर टाइम युतिम	प्रतिदिन युतिम	तहनामा युतिम	वर्षादि युतिम	युतिम युतिम	युतिम युतिम	युतिम युतिम
1.	Cleaner General	48	24	य. कामगार य.	800	२८, २६४	क.कि. अनुसार	८ टाइम	८ दिन	क.कि. अनुसार	६४	८ टाइ	

अन्तर्वार्ता निम्नपद कार्यालय काठमाडौंमा २०८३ भदौ २७ गते (12 September 2026) मा हुनेछ।

अन्तर्वार्ता सिटी होटल विमानिक, काठमाडौं २०८३ भदौ २८ गते (13 September 2026) मा हुनेछ।

अन्तर्वार्ता शाखा कार्यालय, नेपालगञ्जमा २०८३ भदौ ३० गते (15 September 2026) मा हुनेछ।

माटोको भाँडाबाट आम्दानी

ललितपुरको मंगलचौरमा खर्पना माटोका भाँडा बोकेर बिक्रीका लागि लैजाने गरेका व्यापारी ।

तस्विर : धनश्याम श्रेष्ठ/रासस

भोटेकोशी बाढी

रसुवाका १५ सय घरमा क्षति, ४१ किलोमिटर सडक र ८ जलविद्युत् आयोजनामा पूर्ण क्षति

रसुवा/मस- भोटेकाशी बाढीले रसुवाका निजी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमा ठूलो क्षति पुऱ्याएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालयले भदौ १० गतेको बाढीले पुऱ्याएको क्षतिसम्बन्धी प्रारम्भिक विवरण सार्वजनिक गरेको छ ।

सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी द्रुवप्रसाद अधिकारीका अनुसार बाढीबाट २८ वटा सरकारी र सार्वजनिक भवन, आठ सामुदायिक र तीन निजी विद्यालय, १४ वटा बैंक तथा वित्तीय संस्था, एउटा पेट्रोल पम्प र एक हजार ५०० वटा निजी घरमा क्षति पुगेको छ । बाढीले जिल्लामा ४१ किलोमिटर सडक, छ वटा पक्की पुल, आठ वटा 'बेलिब्रिज' र १० वटा भोलुङ्गे पुल वगाएको छ । बाढीबाट भोटेकोशी र त्रिशूली नदी तथा लाङ्गटा खोलामा निर्माण भएका आठ वटा जलविद्युत् आयोजनामा पूर्ण रूपमा क्षति पुगेको छ ।

बाढीले १११ मेगावाटको रसुवागढी, १२० मेगावाटको भोटेकोशी, २० मेगावाटको चिलिमे, २० मेगावाटको लाङ्गटा

खोला, २१६ मेगावाटको माथिल्लो त्रिशूली-१, पाँच मेगावाटको मैलुङ खोला, ६० मेगावाटको माथिल्लो त्रिशूली ३ 'ए' र ३७ दशमलव तीन मेगावाटको त्रिशूली ३ 'बी'मा क्षति पुऱ्याएको छ ।

बाढीका कारण विभिन्न जलविद्युत् आयोजनाको सुरुडमा फसेकाको खोज तथा उद्धार जारी छ । नेपाली सेना, सशस्त्र

प्रहरी र नेपाल प्रहरीबाट उद्धार कार्य भइरहेको छ । थप मद्दतका लागि दक्षिण कोरिया, भारत र चीनका विज्ञसमेत प्रभावित क्षेत्रमा खटिइएको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले जनाएको छ । हालसम्म बाढीमा परी एक हजार ३६५ रसुवाली नागरिक, एक हजार १६० अन्य जिल्लाका नागरिक, २६४ पर्यटक सम्पर्कविहीन भएका छन् । यसैगरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाका २६ जना कर्मचारी, ७९ जना सरकारी कर्मचारी, १३ सशस्त्र प्रहरी, २८ जना नेपाल प्रहरी, २७ नेपाली सेना हराएको सहायक प्रिजिअ अधिकारीले जानकारी दिए । प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दालाई खाद्यन्न आपूर्ति सहज गर्न हेलिकप्टरमार्फत राहत वितरण भइरहेको छ ।

अण्डाको मूल्यमा प्रतिक्रेट १५ रुपैयाँ वृद्धि

काठमाडौँ/मस- कुखुराको अण्डा मूल्य फेरि बढेको छ । नेपाल लेयर्स कुखुरापालक संघले फार्म समर्थन बिक्री मूल्यमा पुनः वृद्धि गरेसँगै बजारमा अण्डाको मूल्य बढेको छ ।

संघले सार्वजनिक गरेको तथ्याँ मूल्य सूचीअनुसार सबै प्रकारका अण्डामा प्रतिक्रेट १५ रुपैयाँ बढाइएको छ । वृद्धिसँगै अण्डाको फार्म मूल्य हालसम्मकै उच्च बिन्दुमा पुगेको छ । यसअघि ४ भदौमा तोकिएको मूल्यअनुसार एक्सएल आकारको अण्डाको फार्म मूल्य प्रतिक्रेट

५९० रुपैयाँ रहेकोमा अहिले १५ रुपैयाँ बढेर ६०५ रुपैयाँ पुगेको छ । त्यसैगरी, ठुलो अण्डा प्रतिक्रेट ५७५ बाट ५९० रुपैयाँ पुगेको छ भने

मिडियम अण्डाको मूल्य ५३५ बाट ५५० रुपैयाँ कायम भएको छ । सानो अण्डाको मूल्य भने प्रतिपेटी ३ हजार २०० रुपैयाँ नै यथावत् राखिएको छ । जुन फार्म मूल्य हो, उपभोक्ता मूल्य भने २५ रुपैयाँ तोकिएको छ । त्यस्तै, मिडियम अण्डा दुईवटा खरिद गर्दा उपभोक्ताले ४५ रुपैयाँ (प्रति गोटा साढे २२ रुपैयाँ) भुक्तानी गर्नुपर्नेछ लागत मूल्यमा भएको वृद्धि र बजार माग सन्तुलनमा राख्न मूल्य समायोजन गरिएको संघको भनाइ छ ।

म्याक्सस नेपालद्वारा ८० लाख बराबरको राहत सहयोग

काठमाडौँ/मस- म्याक्सस नेपालले ८० लाख रुपैयाँ बराबरको राहत सहयोग गरेको छ ।

म्याक्सस नेपालले प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा ५० लाख रुपैयाँ र करिब ३० लाख रुपैयाँ बराबरको सहयोग त्रिशूली नदीपारिका विपद् प्रभावित समुदायलाई प्रत्यक्ष रूपमा उपलब्ध गराइएको छ । सहयोगान्तर्गत नुवाकोटका दुई अस्थायी आश्रयस्थलमा अल्ट्रा फिल्टर वाटर ट्रिटमेन्ट प्लान्ट जडान गरिएको छ। साथै, करिब ४०० जनालाई पुग्ने अत्यावश्यक राहत सामग्रीसमेत वितरण गरिएको कम्पनीले जनाएको छ । नुवाकोटको त्रिशूलीस्थित

भैरम माध्यमिक विद्यालयमा सौर्य ऊर्जामा आधारित पानी शुद्धीकरण प्रणाली जडान गरिएको छ । उक्त विद्यालयमा हाल करिब ३०० परिवार अस्थायी रूपमा आश्रय लिइरहेका छन् । त्यस्तै, विदुर नगरपालिकास्थित त्रिशूली प्रार्थमिक विद्यालयमा अर्को पानी

भने विद्यालय सञ्चालनपछि विद्यार्थीसमेत लाभान्वित हुनेछन् । कम्पनीले डसना, सिरानी र तन्नासहित औषधि तथा आधारभूत स्वास्थ्य सामग्री वितरण गरेको छ । खान्दान, तरकारी, खाना पकाउने सामग्री, भाँडाकुँडा तथा महिला, पुरुष र बालबालिकाका कपडासमेत वितरण गरिएको छ । राहत वितरण र पानी शुद्धीकरण प्रणाली जडानमा हिमालय अर्गनाइजेसनका अध्यक्ष ध्रुव थापा र प्रबन्ध निर्देशक मिलन थापासहित कर्मचारी सहभागी थिए। लायन्स इन्टरनेसनल डिस्ट्रिक्ट ३२५ जे नेपालका चिफ गभर्नर रामराजा थापा लगायत पदाधिकारीको पनि प्रत्यक्ष सहभागिता थियो ।

उपत्यकामा दैनिक ४० हजार सिलिन्डर आवश्यक बाहिरबाट 'बोटलिङ' गरेर ढुवानी गरिँदै

काठमाडौँ/रासस- पृथ्वी राजमार्गको कृष्णभीरमा सडक भासिएपछि काठमाडौँ उपत्यकामा भएको ग्यासको अभाव हटाउन उद्योगीहरू सक्रिय भएका छन् । उनीहरूलाई नेपाल आयल निगमले उपत्यका बाहिर 'बोटलिङ' गरी सिलिन्डर ल्याउन अनुमति दिएपछि सोहीअनुसार उद्योगीहरू लागेका हुन् । नेपाल एलपी ग्यास उद्योग संघका अध्यक्ष दिवान चन्द, निवर्तमान अध्यक्ष शिव घिमिरे, पूर्वअध्यक्ष गोकुल भण्डारी, सदस्य विमल कालाखेतीलगायतले मकवानपुरका ट्रक व्यवसायीसँग छलफल गरी ढुवानीलाई सहज बनाउन लागेका हुन् ।

संघका पूर्वअध्यक्ष भण्डारीका अनुसार संघीय राजधानी बाहिरका उद्योगमा खाली सिलिन्डर कम छ । संघीय राजधानीमा खाली भएका सिलिन्डरलाई ट्रकमा राखेर उद्योगसम्म ल्याउनु पर्ने हुन्छ । तीनै ट्रकमार्फत भरेका सिलिन्डर उपत्यका लैजानुपर्ने हुन्छ । नेपाल ग्यासका सञ्चालक रहेका भण्डारीका अनुसार उनको उद्योगको सिलिन्डर चितवनमा रहेको नेपाल ग्यास गण्डकीमा 'बोटलिङ' गर्ने काम भइरहेको छ ।

सिलिन्डरको अभावमा मागअनुसार भर्ने सकिएको छैन । नेपाल ग्यासले उपत्यकामा दैनिक ११ हजार सिलिन्डर बिक्री गर्दै आएको छ । उनका अनुसार केही दिन भित्रमार्गमा आउँदैछ १० हजार सिलिन्डर दैनिक काठमाडौँ लैजाने गरी तयारी गरिएको छ । संघका सदस्य विमल कालाखेतीका अनुसार अन्य उद्योगले पनि ट्रकमा खालि सिलिन्डर उपत्यका बाहिर

ल्याएर 'बोटलिङ' गरेर लैजान थालेका छन् । रातका समयमा कान्ति लोक पथमा गाडी नगुड्ने भएकाले खालि सिलिन्डर बोकेका ट्रक आउन ढिलाइ भएको छ । अहिले बाबा ग्यासले श्री ग्यासका सिलिन्डर 'बोटलिङ' गरेर पठाएको छ । श्री ग्यास नौविसेको हो । यस्तै साईबाबाले आफ्नै सिलिन्डर काठमाडौँ पठाएको छ । गैडाकोटको जानकीमा नौविसेको श्रीराम, हेटौँडाको साहारामा काठमाडौँको एभरेष्ट र सुगमको ग्यास भरेर पठाइएको छ ।

वनेपाको सगरमाथाले परासीको चण्डी ग्यासमा, वनेपाको लोकप्रिय, सुपर ग्यास, तारा ग्यासलगायतले राजधानी बाहिरका विभिन्न ग्यास उद्योगमा भरेर सिलिन्डर त्रिभूवन राजपथबाट पठाउन सुरु गरेका छन् । उपत्यका र छिमेकी जिल्लामा १६ ग्यास उद्योग रहेको उनले जानकारी दिए । संघका अध्यक्ष दिवान चन्दका अनुसार सामान्य अवस्थामा काठमाडौँमा दैनिक ४० हजार सिलिन्डर आवश्यक

पर्छ । अहिलेको अवस्थामा एक लाख सिलिन्डर पनि खपत हुने अवस्था छ । केही दिनमार्गमा समस्याको समाधान हुने उनको भनाइ छ । एउटा ग्यास बोकेर बुलेटमा ४५० सिलिन्डर ग्यास आउँछ । ठूलो ट्रकले भरीएका ५०० सिलिन्डर बोक्छ भने खाली ६०० हाराहारी सिलिन्डर बोक्न सक्ने उनले बताए । नेपालका ५८ उद्योगले भरेका ग्यासमध्ये ४० प्रतिशत खपत उपत्यकामा छ । साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन लिमिटेडले खाना पकाउने ग्यास आपूर्तीलाई सहज बनाइराख्न निजी ग्यास कम्पनीसँग सहकार्य गर्दै आफ्ना 'एसटीसी सिलिन्डर'मा ग्यास भर्ने सुरुवात गरेको छ ।

गत आइतबार धादिङको कृष्णभीरमा त्रिशूली नदीले कटान गरेर पृथ्वीराज मार्ग पूर्ण अवरुद्ध बनाएपछि कर्पोरेशनले नयाँ विकल्पको खोजी गर्दै निजी ग्यास कम्पनीको ग्यास प्लान्टमा आफ्ना 'एसटीसी सिलिन्डर'मा ग्यास 'बोटलिङ' गरेर काठमाडौँ ल्याउने नीति लिएको हो ।

सो राजमार्ग अवरुद्ध हुँदा कर्पोरेशनको धादिङ जुगेखोलास्थित 'एलपीजी प्लान्ट'मा पनि असर परेको छ । आफ्नो प्लान्टमा ग्यासको बुलेट आउन सम्भव नभएपछि कर्पोरेशनले तत्काल अन्य निजी क्षेत्रका सहज स्थानमा रहेका मनोजसहित बाबा ग्यासका 'प्लान्ट'सँग सहकार्य गरेर आफ्ना खाली सिलिन्डर ग्यास भरेर वैकल्पिक मार्गबाट उपत्यका भित्राउने प्रबन्ध मिलाएको हो । नेपाल आयल निगमले कर्पोरेशनलाई न्यून कोटा अर्थात् 'पिंडियो' अनुमति प्रदान गर्दा उसले चाहेर पनि यथेष्ट ग्यास बिक्री गर्न पाइरहेको छैन । निगमले भारतीय आयल कर्पोरेशनबाट कुल तीन हजार २५ ग्यास बुलेटका लागि सम्झौता गरेको जनाइएको छ । सो मध्ये करिब दुई प्रतिशत अर्थात् ५३ वटा 'बुलेट' मात्र कर्पोरेशनको भागमा परेको छ । कर्पोरेशनले हाल मासिक ५५ हजारदेखि ६० हजारको हाराहारीमा 'एसडीसी सिलिन्डर' खपत गरिरहेको जनाइएको छ ।

‘निजी क्षेत्रको लगानीमार्फत सुदूरपश्चिमलाई समृद्ध बनाउनुपर्छ’

सुदूरपश्चिम/मस- सुदूरपश्चिम

प्रदेशका मुख्यमन्त्री खगराज भट्टले प्रदेश सरकारको स्पष्ट नीति र निजी क्षेत्रको लगानीमार्फत सुदूरपश्चिमलाई समृद्ध प्रदेशका रूपमा विकास गर्नुपर्ने बताएका छन् । शनिवार आयोजित निजी क्षेत्र र प्रदेश सरकारबीच वजेटसम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उनले औद्योगिक क्षेत्रको विकास र रोजगारी सिर्जनालाई प्रदेश सरकारले आगामी वजेटमा प्राथमिकतासाथ सम्बोधन गर्ने बताएका हुन् । मुख्यमन्त्री भट्टले प्रदेशको 'रातो किताब' रकम वितरण गर्ने पुलिन्दा नभई प्रदेशको समृद्धिको मार्गचित्र बन्नुपर्ने धारणा व्यक्त गरे । 'वजेटले प्रदेशको आवश्यकता, सम्भावना र जनताको अपेक्षालाई सम्बोधन गर्न सक्नुपर्छ । त्यसका लागि यस पटकको वजेटमा हाम्रो प्रयास रहन्छ', उनले भने ।

मुख्यमन्त्री भट्टले सुशासनमा शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्दै प्रदेशमा रहेका बेथिति र अनियमितता नियन्त्रण गर्न सरकार निर्मम भएर अघि बढ्ने बताए । बेथितिका विषयमा कुनै पनि सम्झौता नगर्ने स्पष्ट गर्दै उनले सुदूरपश्चिमको विकास र रूपान्तरणका लागि पनि सबै पक्ष गम्भीर भएर एकताबद्ध रूपमा अघि बढ्नुपर्नेमा जोड दिए । निजी क्षेत्रले भोग्दै आएका समस्या समाधानका लागि प्रदेश सरकारले आवश्यक

पहल गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै मुख्यमन्त्री भट्टले प्रदेशको आर्थिक विकास र समृद्धिमा निजी क्षेत्रको भूमिका महत्त्वपूर्ण रहेको उल्लेख गरे । प्रदेश निर्माणको अभियानमा सरकार र निजी क्षेत्रबीच सहकार्य आवश्यक रहेको उनको भनाइ थियो । अन्तरक्रियामा निजी क्षेत्रका व्यवसायले सुदूरपश्चिममा रहेका सम्भावना तथा आफूहरूले भोग्दै आएका समस्या र चुनौतीबारे धारणा राखेका थिए । उनीहरूले कृषि, उद्योग तथा पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि प्रदेश सरकारले नीतिगत सहजीकरण गर्दै लगानीमैत्री वातावरण निर्माण गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए । सो अवसरमा उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरणमन्त्री प्रकाश रावल, आर्थिक मामिलामन्त्री चक्रबहादुर मल्ल, प्रदेश नीति तथा योजना आयोगका उपाध्यक्ष गोकर्णप्रकाश भट्टलगायतको सहभागिता थियो ।

बाढी प्रभावित क्षेत्रमा एनसेलको निःशुल्क सेवा निरन्तर

काठमाडौँ/मस- एनसेलले

रसुवाको भोटेकोशी नदीमा आएको बाढीबाट प्रभावित क्षेत्रमा प्रदान गर्दै आएको निःशुल्क सेवाको अवधि निरन्तर गरेको छ । सहज सञ्चार, खोज, उद्धार तथा राहत वितरण कार्यमा सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले एनसेलले यो निःशुल्क सेवा भदौ २६ गतेसम्म उपलब्ध गराउने भएको हो । यससँगै प्रभावित क्षेत्रमा थप एक हप्तासम्म एनसेलका भ्वाइस, डेटा र एसएमएस सेवा निःशुल्क उपलब्ध हुनेछन् । यसअघि एनसेलले बाढी आएको दिन भदौ १० गते प्रभावित क्षेत्रमा तीन दिनसम्म निःशुल्क भ्वाइस, डेटा र एसएमएस सेवा उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको थियो । त्यसपछि निःशुल्क सेवाको अवधि ७ दिन थप गरी भदौ १९ गतेसम्म पुऱ्याइएको थियो । 'यस कठिन घडीमा सहज सञ्चार सुनिश्चित गर्न हामीले प्रभावित क्षेत्रमा

निःशुल्क सेवाको अवधि पुनः ७ दिन थप गर्ने निर्णय गरेका हौं । अवरुद्ध भएका टावरमध्ये ९२ प्रतिशत पुनः सञ्चालनमा आइसकेकाले विपद्को समयमा हाम्रो यो निःशुल्क सेवाले प्रभावित समुदायलाई परिवार तथा आफन्तसँग सम्पर्कमा रहन र उद्धार तथा राहत कार्यमा खटिएका टोलीलाई आवश्यक समन्वय गर्न ठूलो मद्दत पुग्ने विश्वास लिएका छौं,' एनसेलका चीफ कन्जुमर बिजनेस अफिसर उपाङ्ग दत्ताले भने ।

यस्तै एनसेलले भोटेकोशी बाढीका कारण प्रभावित क्षेत्रमा अवरुद्ध भएका आफ्ना ९२ प्रतिशत टावर पुनः सञ्चालनमा ल्याई सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ । कम्पनीले

बाँकी टावरहरू पुनः सञ्चालनमा ल्याउन आवश्यक कार्यसमेत गरिरहेको जनाएको छ। बाढीका कारण एनसेलका कुल २७ वटा टावर अवरुद्ध भएका थिए यसैगरी, बाढी गएको भोलिपल्टै

एनसेलले खोज, उद्धार, राहत तथा पुनःस्थापना कार्यमा योगदान पुऱ्याउने उद्देश्यले प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोषमा एनसेल फाउन्डेसनमार्फत १ करोड रुपैयाँ सहयोग गरेको थियो ।

के तपाईंको कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी आदी बिग्रीएको छ ? यदि छ भने हामीलाई सम्झनुहोस्

हाम्रा सेवा तथा सुविधाहरू

- ❑ कम्प्युटर, प्रिन्टर, ल्यापटप, फोटोकपी आदि खरिद बिक्री तथा मर्मत,
- ❑ टोनर कार्ट्रिज रिफिल,
- ❑ CCTV, EPABX बिक्री तथा मर्मत
- ❑ अफिसका लागि चाहिने फर्निचरसहित सम्पूर्ण सामानहरू
- ❑ कम्प्युटर, प्रिन्टर फोटोकपी आदिको वार्षिक सर्भिस

नुम्स कम्प्युटर्स प्रा. लि.

सम्पर्क नं. ८८८९५६५७८८, ८८८९३०६५३०